ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 149 (8.733) ◆ 1995 йил ◆ 25 декабрь, душанба ◆ Сотувда эркин нархда

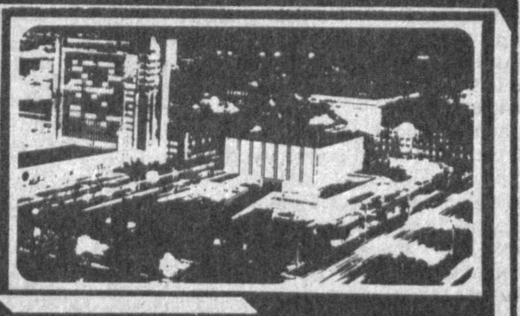

БУГУНГИ КУН «ТО» «ТО» НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

❑ Навоий вилоятининг Навбаҳор туманида 150 беморга мўлжалланган энг замонавий тиббиёт асбоб-ускуналари билан жиҳозланган касалхона очилди.

❑ Зарафшон яқинидаги Зафаробод шаҳарчасида «Агама» қўшма корхонасининг ўн биринчи филиали иш бошлади. Бу ерда болалар ва катталар учун кийим-кечак тикилмоқда.

❑ Тошкент давлат иқтисодиёт университетида тадбиркорликни ривожлантириш масалаларига бағишланган семинар ўтказиляпти.

❑ Халқаро валюта фонди ижроия директорлари кенгаши Ўзбекистон ҳукумати амалга ошираётган иқтисодий ислоҳотлар дастурини қўллаб-қувватлаш учун республикамизга 259 миллион АҚШ доллари миқдорида кредит ажратилишини маъқуллади.

❑ Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш корпорациясида Тошкент, Сирдарё, Жиззах вилоятлари соҳибкорларининг кўргазмали семинар-кенгаши бўлиб ўтди.

❑ «Ўзбекистон темир йўллари» давлат компанияси раиси Нормат Эрматовнинг маълум қилишича, 1996 йилда Ўзбекистон Ҳинд океани бандаргоҳларига бевосита чиқиш имкониятига эга бўлади. Ҳозир бу бандаргоҳларга Туркманистон ва Эрон орқали ўтадиган темир йўллар қурилиши жадал олиб борилмоқда.

❑ Ўзбекистон тадбиркорларидан 15 нафари Португалиянинг Лиссабон шаҳрида ўтказилган халқаро ҳамкорлик анжуманида иштирок этди.

❑ Тошкентлик шоир Адҳат Синугулга «Татаристон Республикасида хизмат кўрсатган санъат арбоби» фахрий унвони берилди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

❑ Асқар Акаев яна Қирғизистон Президенти этиб сайланди. Кеча бўлиб ўтган президент сайловларида иштирок этган мамлакат фуқароларининг 72 фоизга яқини унинг номзодини қўллаб овоз бердилар.

❑ Россия федерал қўшинларининг Чеченистондаги гуруҳи қўмондони Вячеслав Тихомировнинг маълум қилишича, кеча федерал қўшинлар Чеченистонга катталиги жиҳатидан Грозныйдан сўнг иккинчи ўринда турадиган Гудермес шаҳрини дудаевчилардан тозалашга муваффақ бўлдилар.

❑ Япония ҳукумати Жаҳон банки орқали Туркманистоннинг Тошовуз вилояти аҳолисини тоза ичимлик суви билан таъминлаш учун 800 минг АҚШ доллари ажратди.

❑ Татаристоннинг Елабуга шаҳрида Америка «Женерал моторс» машҳур компаниясининг йилига 50 мингта «Шевроле» автомобили ишлаб чиқариш бўйича Россия—АҚШ қўшма корхонаси ташкил этилди.

❑ Москва метросида чипта ҳақи бир ярим бараварга ошиб, 1500 рубл бўлди.

❑ Халқаро мутахассислар ўтказган тадқиқотлар қимматчилик бўйича Москва Япониянинг Токио ва Осака шаҳарларидан сўнг жаҳон шаҳарлари ўртасида учинчи ўринни эгаллаб турган экан.

ХОРИЖДА

❑ АҚШ Президенти Билл Клинтон Японияга ташрифини яна кечиктирди. Икки мамлакатнинг ҳарбий соҳада ҳамкорлик қилиши тўғрисидаги ҳужжатларга аниқлик киритиш зарурати туфайли шундай қарорга келинди.

❑ Кеча Туркияда парламентга муддатидан илгари сайловлар бўлиб ўтди. Дастлабки маълумотларга қараганда бу ердаги Ислом диний партияси сайловчиларнинг нисбатан кўпчилик овозини олишга муваффақ бўлган. Иккинчи ўринда мухолифатчи Ватан партияси, учинчи ўринда эса ҳозирги Бош вазир Тансу Чиллер хонимнинг Тўғри йўл ҳукмрон партияси эгаллаб турибди.

❑ Исроил қўшинлари Иордан дарёсининг ғарбий соҳилидаги бир қатор шаҳарлардан олиб чиқиб кетилди.

❑ Колумбияда ўтган чоршанбадан пайшанбага ўтар кечаси фалокатга учраган «Боинг-757» самолётидаги 164 кишидан тўрт киши ақл бовар қилмайдиган мўъжиза туфайли омон қолди.

❑ Собиқ Югославияда тинчликни сақлаш вазифаси расмий равишда БМТнинг тинчликни сақлаш кучларидан НАТО қўшинларига топширилди. Бу ерда тинчлик ўрнатиш юзасидан шартнома бажарилишини Шимолий Атлантика ҳарбий блокининг 60 минг нафардан иборат қўшини таъминлаши кўзда тутилган.

БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ТЎРТИНЧИ СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

22 декабрь куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг тўртинчи сессияси ўз ишини давом эттирди.

Олий Мажлис ишида Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов иштирок этди.

Олий Мажлис Конституциявий суднинг судьяларини сайлади. Бунгача Олий Мажлис Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитасининг раиси бўлиб ишлаган Б. О. Эшонов Конституциявий суднинг раиси этиб сайланди.

Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар қўмитасининг раиси Э. Воҳидов депутатларга Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари тўғрисидаги Қонун лойиҳасини тақдим этди. Депутатларнинг таклиф ва мулоҳазалари ҳисобга олинган ҳолда ушбу Қонун қабул қилинди.

Қурилиш ва уй-жой-коммунал хўжалиги қўмитасининг раиси Х. Тошевнинг маърузаси муҳокамасидан сўнг парламент Архитектура ва шаҳарсозлик тўғрисидаги Қонунни қабул қилди.

Депутатлар Ўзбекистон Республикасининг давлат мукофотлари тўғрисидаги Қонунни қабул қилдилар, бу хусусда Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитасининг раиси А. Холмуродов маъруза қилди.

Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитасининг котиби Р. Турдиев маърузаси юзасидан парламент муддатида тўланмаган солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларни ундириб олиш тўғрисидаги Қонунни қабул қилди.

Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитасининг раиси А. Аҳадов депутатларга айрим қонунларга ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги Қонун лойиҳасини тақдим этди. Ушбу масала юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов сўзга чиқди. Таклиф ва мулоҳазалар инобатга олинган ҳолда Қонун қабул қилинди.

Сўнгра Олий Мажлис бошқа давлатлар билан тузилган шартнома ва битимларни ратификация қилди, республиканинг бир қанча халқаро Конвенцияларга қўшилиши тўғрисида қарор қабул қилди, Олий суднинг айрим судьяларини сайлади, Олий хўжалик суди таркибига ўзгартишлар киритди.

Сессия Котибиятининг раҳбари С. Ғ. Муродов депутатлардан, корхона ва ташкилотлар раҳбарларидан, айрим фуқаролардан Олий Мажлис сессияси номига келиб тушган мурожаатлар тўғрисида ахборот берди. Парламент ўз ваколат доирасига кирувчи бошқа бир қанча масалаларни ҳам қараб чиқди.

Шу билан Олий Мажлиснинг тўртинчи сессияси ўз ишини тамомлади.

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВ КИТОБИ БРЮССЕЛДА

Ўзбекистон Республикасининг Бельгиядаги элчихонасидан хабар қилишларича, шу мамлакат пойтахти Брюсселда республикамиз Президенти Ислом Каримовнинг инглиз тилида нашр этилган «Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида» китобини тақдим этиш маросими бўлди.

Унда Европа ҳамжамияти комиссияси, Европа парламенти, Европа Иттифоқи кенгаши, НАТО, «Тинчлик йўлида ҳамкорлик» дастурини мувофиқлаштириш гуруҳи ҳамда Бельгия Ташқи ишлар вазирлигининг масъул ходимлари, маданий ва илмий жамоатчилик, сиёсий партиялар вакиллари, таниқли компания ва банкларнинг раҳбарлари иштирок этди.

Учрашувни Ўзбекистон Республикасининг Бельгиядаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси А. Файзуллаев кириш сўзи билан очди. Лювен университети профессори Э. Кракко, Бельгиянинг телекоммуникациялар билан шуғулланувчи «Интеркаи» компанияси директори Б. Маэс китобдан олган таассуротлари ҳамда республикада амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар хусусидаги мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар. Давлатимиз бошлиғининг китобидан парчалар ҳам ўқиб берилди.

Барчада катта қизиқиш уйғотган мазкур китобни тақдим этиш маросими дўстона вазиятда ўтди. Сўзга чиққан ва учрашувда қатнашган кишилар Ўзбекистон ислоҳотларни амалга оширишда катта ютуқларга эришганини таъкидлаб, жамиятни изчил тадрижий ўзгартириш, очиқ бозор иқтисодиётини барпо этишнинг Президент Ислом Каримов ишлаб чиққан ва изчиллик билан амалга ошираётган моделига юқори баҳо бердилар.

(ЎзА).

Сиз суратда кўриб турган жамоа вакиллари «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг хўжалик ҳисобидаги 18-цехнинг 1-автоматика бўлимида меҳнат қилишади. Улар 500 турдаги деталь ва керакли мосламаларни ишлаб чиқаришади. Шунингдек хўжалик шартномалари асосида ҳам буюртмаларни бажаришади.

СУРАТДА: (чапдан) Саидали Одилов, Серик Умаров, Мирзараҳим Мирсаидов, Иван Капица, Ҳасан Усмоновлар.

СЕССИЯ ЯКУНЛАРИГА БАҒИШЛАНДИ

22 декабрь куни Тошкентда биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг тўртинчи сессияси якунларига бағишланган брифинг бўлди. Унда республикамиз оммавий ахборот воситалари вакиллари ҳамда Ўзбекистонда фаолият кўрсатаётган хорижий мамлакатлар журналистлари қатнашди.

Брифингни республика Олий Мажлиси Раиси Э. Халилов бошқарди.

Парламент раҳбари 21-22 декабрь кунлари бўлиб ўтган Олий Мажлис сессияси ишининг якунлари тўғрисида сўзлар экан, сессия ўз аҳамиятига кўра катта ва муҳим тадбир бўлганини таъкидлади.

Сессия томонидан тасдиқланган қонунлар, қабул қилинган қарорларнинг мазмун-моҳияти, бу ҳужжатларнинг мамлакатимиз тараққиёти ва халқимиз равнақи йўлидаги аҳамияти хусусида брифингда журналистларга атрофлича тушунча берилди. Журналистлар ўзларини қизиқтирган барча саволларга батафсил жавоб олдилар.

Брифингда республика Олий Мажлиси Раисининг ўринбосарлари Б. Бугров, Б. Шодиева, А. Қосимов иштирок этди.

(ЎзА).

Хусусийлаштириш — давр талаби

АСОСИЙ ИШЛАР ҲАЛИ ОЛДИНДА

Давлат мулк қўмитасининг Тошкент шаҳар ҳудудий бошқармаси хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни рағбатлантириш ва уни қўллаб-қувватлаш борасида йил бошида қабул қилинган қарорларга асосланиб ўз дастурини ишлаб чиққан эди. Шу дастур ёрдамида йил давомида шаҳримизда тадбиркорлик тузилмаларининг ишлаши, уларнинг шаклланиши, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар турини кўпайтириш, кўрсатилаётган хизматлар салмоғини ошириш юзасидан зарур шарт-шароитлар яратишга эътибор қаратилди. Натижада ўтган вақт ичида 6519 та кичик ва ўрта бизнес корхоналари,шу жумладан 3732 та хусусий, 2787 та кичик корхона рўйхатга олинди.

Туман ҳокимликларининг рўйхатга олиш бўлимлари қошида тезкор гуруҳлар ташкил этилган бўлиб, улар хусусий ва кичик корхоналарни ташкил этишда ўз ёрдамларини аямадилар. Улар мулкчиликнинг ҳар қандай янги кўринишларини юридик шахс сифатида уч кунлик муддат ичида рўйхатга оладилар.

Шуни ҳам таъкидлаб ўтиш лозимки, ҳозирги вақтда шаҳарнинг барча туманларида хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни қўллаб-қувватлаш шаҳар фонди — «Бизнес — фонд»нинг бўлинмалари ишлаб турибди. Уларнинг асосий вазифаларидан бири тўлаш ва қайтариб бериш шартлари билан суғурта агентликларининг кафолатлари бўйича молиявий ёрдам кўрсатишдир. Масалан, уларнинг хизмати билан шаҳримиздаги айрим корхоналарга умумий пул миқдорида 63 миллион сўм қарз берилди.

Шунингдек хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни суғуртавий ҳимоя қилиш бўйича «Мадад» махсус суғурта агентлигининг ҳудудий бўлинмалари ҳам ташкил этилмоқда.

Тадбиркорларнинг иш юритишлари учун жой муаммосини ҳал этишда маъмурий бинолар бошқармаси ўз ёрдамини аямаётир. Тошкент шаҳар ҳокимлигининг бўш бўлган биноларни аниқлаш бўйича олиб борган назорати фикримиз далилидир. Шу туфайли йил бошидан буён бошқарма ва унинг бўлинмалари умумий майдони 223,9 минг квадрат метрдан иборат 1755 та фойдаланмай ётган биноларни рўйхатга олдилар. Шундан 1648 та бино тадбиркорлик тузилмаларига берилди ва ким ошди савдосида сотилди.

Бошқармамиз тадбиркорларга моддий-техник таъминлаш ва тайёр маҳсулотни сотиш бўйича ёрдам кўрсатиш ишларини ҳам олиб боради. Шу мақсадда «Тошулгуржибиржасавдо» тизимида 2 та улгуржи-чакана дўкон ва Тошкент шаҳар ҳокимлигининг моддий-техник таъминот бошқармасида 1 та дўкон ташкил этилди. Тадбиркорларга ёрдам бериш мақсадида шаҳарда 17 та улгуржи-чакана фирма 39 та дўкон ва тижорат марказлари ташкил этилди. МДҲ давлатларида эса 26 та савдо уйлари очилган. Йил бошидан буён 149 та ёйма расталари (ярмаркалар) ўтказилди. Жумладан, биринчи Тошкент саноат-савдо ярмаркасида шаҳарнинг 104 та давлат, акционерлик, хусусий ва қўшма корхоналари иштирок этишди.

Шахсий сармояларни республика иқтисодиётига жалб қилиш учун Республика Фонд биржаси қошида қимматли қоғозларни сотиш бўйича дўконлар, шу жумладан Давлат мулк қўмитасининг ҳудудий бошқармаси қошида битта дўкон ишлаб турибди. Кўчмас мулкни сотиш бўйича кимошди сотувлари мунтазам ўтказилиб турибди. Йил бошидан 12 та кимошди савдоси ўтказилди.

Умуман кимошди савдолари орқали 133 та иншоот сотилди, шу жумладан: ер участкаларидан 91 та, қурилиши тугалланмаган иншоотлар — 2 та, коммунал мулк иншоотлари — 9 та, автотранспорт воситалари — 22 та ва бошқалар — 9 та.

Бошқармамиз қўшма корхоналарни ташкил этишда шаҳардаги вакил қилинган элчихоналар билан бирга иш олиб боришади. Тақдим этилган лойиҳалар бўйича хорижий сармояларни жалб қилиш ишлари ҳам олиб борилмоқда.

Тошкент шаҳри бўйича 1995 йилдаги хусусийлаштириш давлат дастурини ниҳоясига етказиш ва барча манбалардан 396 миллион сўмдан иборат тўлов пулларини олиш кўзда тутилган. Бу пулларнинг бир қисми марказлашган ҳолда давлат мулки бўлган объектларни қайта ташкил этиш натижасида янги тадбиркорлик тузилмаларини қўллаб-қувватлашга йўналтирилади.

Давлат мулк қўмитасининг Тошкент шаҳар ҳудудий бошқармаси ўз фаолиятида маълум қийинчиликларга дуч келган бўлишига қарамай, Тошкент шаҳар ҳокимлиги бўлинмалари ва Ўзбекистон Республикаси Давлат мулк қўмитасининг Марказий маъмурияти бошқармалари ёрдамида ва улар билан ўзаро алоқада бўлиб барча муаммоларни ҳал этишга ҳаракат қилмоқда. Шунинг учун ҳам хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни ривожлантиришни қўллаб-қувватлаш шаҳар дастури муваффақият билан бажарилди. Биз келгуси йилда ҳам илғор тажрибаларга ёндошган ҳолда фаолроқ меҳнат қилишга ҳаракат қиламиз. Ютуқлар чегара эмас — асосий ишлар ҳали олдинда.

Ўткур АБДУЛХАИРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Давлат мулк қўмитасининг Тошкент шаҳар ҳудудий бошқармаси бошлиғи.

Ижтимоий ҳимоя — амалда

БЎШ ИШ ЖОЙЛАРИ ЯРМАРКАСИ

Собир Раҳимов туман Бандлик хизмати бўлими бўш иш жойлари ярмаркасини ўтказди. Вақтинчалик ишсиз қолган аҳолини иш билан таъминлаш, ёшларни касбга йўналтириш, талабаларни ўқишдан бўш вақтида ишга жалб этиш — ярмарканинг асосий мақсадларидан бири бўлди. Бўш иш жойлари ярмаркасида тумандаги барча корхоналар, ташкилотлар бўш иш жойлари ҳақидаги маълумотлар билан қатнашдилар.

Тадбирда Собир Раҳимов туман ҳокими ўринбосари, туман хотин-қизлар кенгаши раиси М. Ғанихўжаева, туман Бандлик хизмати раҳбари А. Каримова, Тошкент шаҳар меҳнат, аҳолини иш билан таъминлаш ва ижтимоий ҳимоя қилиш Бош бошқармаси кадрлар бўлими мутахассиси Н. Одилбекова, ҳуқуқшунос М. Сайдалиева ва бошқалар қатнашиб, шу кундаги бандлик хизмати билан боғлиқ бўлган муаммолар ҳақида йиғилганлар билан суҳбатлашдилар.

— Туманимизда 87 та маҳалла жойлашган бўлиб, ушбу маҳаллаларда ҳар ҳафта бандлик хизмати бўлими томонидан ишсиз аҳолига ташкилий ва тушунтириш ишлари олиб борилмоқда,— дейди Собир Раҳимов туман Бандлик хизмати бўлими раҳбари А. Каримова.— 1995 йилнинг сўнгги маълумотлари бўйича туманимизда 10 минг киши атрофида ишсизлар бор. Бундай ярмаркаларни ўтказишдан мақсад ҳам ишсиз кишилар, ижтимоий ҳимояга муҳтож бўлган аҳоли ўзи ҳақида маълумот берсин, биз уларга касбларига яраша иш топиб берайлик. У бошқа туманда яшаётган бўлса ҳам бўш иш жойи унга маъқул бўлса, келиб ишлайверсин. Бўш иш жойлари ярмаркасида талабаларнинг ўқишдан бўш вақтларида ишга жойлашишлари, маҳаллаларда ишсиз хотин-қизларни иш билан таъминлаш, битирувчи синф ўқувчилари-ёшларни касбга йўналтириш, ота-онасига ёрдам сифатида қисқартирилган иш соатлари топиш каби масалалар ҳам ҳал қилиняпти. Мана яна 800 ўқувчи касбга йўналтириш бўйича ҳуқуқшуносларимиздан маслаҳатлар олдилар. 130 киши ишга жойлашганлари ҳақида хабар берди. Уларнинг ҳаммаси тумандаги корхона ва ташкилотларга жойлаштирилади. Демакки ҳаракатларимиз зое кетмаяпти.

Юлдуз МИРЗАКАРИМОВА.

ИСТИҚЛОЛ ДАВРАСИДА

Тошкент шаҳар хотин-қизлар қўмитаси ҳамда шаҳар «Маҳалла» хайрия жамғармасининг ташаббуси билан пойтахтимизнинг аксарият маҳалла ва гузарларида истиқлолимиз, унинг аҳамиятига бағишланган туркум қизиқарли суҳбат, маъруза ва кечалар ўтказилмоқда.

Ана шундай тадбирлардан бири «Баҳор» концерт залида бўлиб ўтди. Унда шаҳар «Маҳалла» хайрия жамғармасининг раиси Хожиакбар Бахтиёров, Ўзбекистон Республикаси миллий ва ижтимоий барқарорлик жамғармаси раисининг ўринбосари Насиба Усмонова, Ўзбекистон халқ артисти Маъмура Эргашева, шаҳар ҳокимлигининг фаоллари, хотин-қизлар қўмитасининг аъзолари қатнашдилар.

— Бу галги ўтказилаётган Истиқлол даврасида шаҳримизнинг 500 га яқин маҳаллаларидан аёлларимизнинг қатнашиши, шу жумладан Япония, Молдова, Литва элчиларининг рафиқалари иштирок этишлари биз учун жуда қувончлидир, — дейди биз билан мулоқотда шаҳар «Маҳалла» хайрия жамғармаси раисининг ўринбосари Муборак Юнусхўжаева. — Аёлларнинг жамиятимизда тутган ўрни, мавқеига ҳукуматимиз алоҳида эътибор бермоқда. Бугунги кечамиз ҳам «Аёл ва Янги йил орзулари» мавзуида ўтказилаётган экан, бунинг аёллар учун аҳамияти беқиёсдир. Келгусида ҳам шундай давралар, кечалар, тадбирларни яна давом эттириш ниятидамиз.

Назира УМАРОВА.

Тадбиркорга омад ёр

ИЗЛАНИШ ЙЎЛИДАН

«Тошқишлоқмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 15-йиғув цехи энг катта жамоалардан бири ҳисобланади. Бу ерда ҳозир 250 та ишчи-хизматчи меҳнат қилади. Ичкарига киришингиз билан цехнинг баланд биноси, қудратли конвейерлари ҳамда тинмасдан ишлаётган дастгоҳлар диққатингизни дарҳол ўзига тортади.

Икки қаторли пахта терадиган машиналарнинг шпинделларига роликларни «Автоматика» бўлинмаси тайёрлаб беради. Битта ана шундай машина учун 104 та ролик керак. Бўлинма бир ойда режада кўрсатилганидек 300 та машиналар учун 30 минг дона ҳамда республикамиз вилоятлари учун эҳтиёт қисм тарзида яна 30 минг дона роликлар ишлаб чиқаради. «Корпус» бўлинмасида эса пастки ва юқори подшипникларнинг корпуслари ҳамда барабанларнинг ўқлари ишлаб чиқарилади. Уларнинг сони бир ойда 1,5 минг донани ташкил этади. Жамоанинг учинчи — «Барабан ва эҳтиёт қисмларни йиғиш» бўлинмасида шпиндель ҳамда барабанлар йиғилади. Янги йил арафасида жамоада яна бир янги бўлинма ишга тушади. Бу ерда пахта чаноқдан ажралгач уни машина бункерига жўнатадиган барабанларнинг узунчоқ чўткачалари ишлаб чиқариладиган бўлади.

— Цехимизда ишни бир сменада ташкил этганмиз, — дейди цех бошлиғининг ўринбосари Равель Файзуллаев. — Ишчиларимиз ўртача 2500 атрофида маош олишади. Цехимиз иссиқ, иситиш ускуналаримиз жуда яхши ишлаб турибди. Ишчиларимиз учун цехимизда дам олиш хонаси, душ ва бошқа шароитлар яратиб берилган. Катта устамиз Солижон Маматқулов, тажрибали ишчиларимиздан Комил Ҳусанов, Мирзо Мирзоқосимов, Раил Абдулин, Иван Короин ва бошқалар ёшларга бош-қош бўлиб уларга касб ўргатиб келмоқдалар. Ана шундай тажрибали ишчиларимиз бўла туриб, биз нафақат белгиланган ишларни уддалаяпмиз, балки қўшимча тарзда халқ истеъмоли молларини ҳам ишлаб чиқараяпмиз. Масалан ўтган ойда 57 та чигит ва ғўзалардан ёғ сиқиб оладиган, 85 та дарахт ғўлаларига ишлов берадиган дастгоҳлар ишлаб чиқардик.

Хулоса қилиб айтганда цех жамоаси иш йўқ, эҳтиёт қисм йўқ деб қўл қовуштириб ўтиргани йўқ. «Излаган имкон топади» деганларидек, замона талабига мос изланишлар йўлидан бормоқда.

Нарзулла ҲАМРОЕВ.

КОРХОНА ФИДОЙИЛАРИ

«Тошшаҳартранс» концерни қошидаги 145-ҳиссадорлик автокорхона машиналарини шаҳримизнинг турли бурчакларида қизғин иш устида учратасиз. Шу корхона белгиси туширилган «МАЗ», «КамАЗ» русумли автомашиналар пойтахт халқ хўжалиги иншоотларининг қурилишида муносиб ўрни бор.

— Ҳайдовчиларимиз, — дейди корхона директори Рустам Раҳметов, — шаҳримизнинг муҳим қурилишлари ҳисобланмиш Фарғона йўли кўчаси, «Янгиобод», «Паркент», «Тошкентмашинасозлар» бозорлари, Сағбон, Қорасарой кўчаси, Келес кўприги қурилишида салмоқли меҳнат қилишди. Ушбу қурилишларга ўз ҳиссамизни қўшганлигимиздан фахрлансак арзийди.

Корхона ҳайдовчилари бугун «Олой» бозори атрофида қурилиши давом этаётган метронинг «Абдулла Қодирий» бекатида, «Миробод» бозори, Чехов кўчасидаги қурилиш жабҳаларида юқори унум билан ишлашмоқда.

«Меҳнат қилган — элда азиз», дейди халқимиз. Корхона ҳайдовчилари ҳам ўз ҳалол меҳнатлари билан шаҳримиз автокорхоналари орасида ажралиб туради. Яхши кўрсаткичларга эришаётган қатор ҳайдовчилар корхона маъмурияти томонидан муносиб рағбатлантириб келинмоқда.

Яқинда кўп йиллик ҳалол ва самарали меҳнатлари учун ҳайдовчи Тожибой Маҳкамов «Фахрий автомобилчи» деган номга сазовор бўлди. Тожибой ака корхонадаги энг мўътабар кишилардан бири. Анча йиллардан бери шу корхонада ишлаб келмоқда. Кечагина ўзи шогирд бўлган бўлса бугун кўп ёш ҳайдовчиларнинг мураббийсидир.

Мирза АБДУЛЛАЕВ.

«Нон-паста» ҳиссадорлик жамиятининг толмас ишчилари айни байрам кунларида янада кўпроқ ва сифатлироқ маҳсулот ишлаб чиқаришга ҳаракат қилишаётир. Тўрт хил турдаги бўрсилдоқ нонларни мазали қилиб пишириб халққа етказиб беришмоқда. Макарон ва вермишель маҳсулотларининг 8 хил тури ҳам шу ернинг ўзида тайёрланиб, қадоқланмоқда. Бунда албатта янги чет эл технологияси ва линияларидан тўлиқ фойдаланилмоқда. Жамият раиси Фарҳод Маликов бу ишларда бош-қош бўлаётир.

СУРАТЛАРДА: (чапдан) вермишель қадоқлаш цехининг ишчиларидан Машкура Тиллаева ва Абдуназар Маннопов иш устида; қадоқловчи Раҳима Ҳасанова, катта уста Мирқундуз Исҳақов ва уста Алла Прониналар (ўнгда) маҳсулотларни кўздан кечиришмоқда.

Рустам Шарипов олган суратлар.

ТОШКЕНТ АЁЛЛАРИ

Тошкент шаҳар хотин-қизлар қўмитасининг саҳифаси

Долзарб мавзуда

АЁЛ БАХТИ НИМАДА?

Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари, шаҳар хотин-қизлар қўмитасининг раиси Фарида АБДУРАҲИМОВА билан мулоқот

— Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг халқ депутатлари Самарқанд, Қашқадарё вилоятлари кенгаши сессияларида сўзлаган нутқидан Тошкент шаҳар хотин-қизлар қўмитаси белгилаган қоида ва хулосалар нималардан иборат бўлди?

— Президент Ислом Каримов халқ депутатлари Қашқадарё вилояти кенгаши сессиясида сўзлаган нутқида хотин-қизлар қўмиталари раисларининг ваколатлари кенгайтирилиб, ҳоким ўринбосари мақоми берилиши шунчаки мансаб улашиш кампанияси эмаслигини таъкидладилар. Аксинча маҳаллий ҳокимият органларининг халқ турмушига тобора чуқур кириб бориши, демократик жараёнлар самараси ва ахлоқий-маънавий тарбия таъсирчанлигини ошириш усули деган мулоҳаза билдирдилар.

Ёш авлод тарбиясига эътиборни кучайтиришда туман, маҳаллалар, ўқув юртларида фаолият кўрсатаётган хотин-қизлар кенгашларининг роли ва ўрни беқиёс. Қашқадарё вилояти сессиясида билдирилган фикрлардан кейин хотин-қизлар кенгашлари олдида янги вазифалар туради.

Шаҳарда ечимини кечиктириб бўлмайдиган ёшлар, ўсмирлар тарбияси, аёл ва экология, хотин-қизлар саломатлиги масалаларини ўз қамровига олган дастур ишлаб чиқдик.

— Фарида Йўлдошевна, ҳукуматнинг бу қадар жонкуярлик билан аёлларимизни ижтимоий ҳаётга жалб қилиши, яратаётган имкониятларини қандай талқин қиласиз?

— Ҳукуматнинг бу ташаббуси замирида аввало аёлнинг ижтимоий ҳаётда ўз ўрнини эгаллашга, имкониятларини намойиш қилишга даъват этиш ва энг асосийси улар тарбиялаётган авлодни ҳар томонлама етук шахс қилиб шакллантириш учун оналарни ҳам жисмонан, ҳам маънавий жиҳатдан камол топтиришимиз лозимлиги масаласи илгари сурилган. «Соғлом авлод учун» орденининг таъсис этилиши ҳам бежиз эмас. Соғлом муҳитни, дунё тан оладиган жамиятни соғлом инсонларгина қура олади.

— Аёлнинг жамиятга етук шахс сифатида шакллантириш мезонидан кўзланган мақсад нима?

— Саволингизга бир мисол билан жавоб қилмоқчиман. Куни кеча 1-сон Тошкент Давлат тиббиёт институтида учрашув бўлди. Шу мулоқотдан кейин икки юздан ортиқ ёш оналар фарзандларига пул олиш масаласида ариза билан мурожаат қилишган. Хўш, айтингчи, ҳуқуқини билмаган шахсларнинг ўзини-ўзи ҳимоя қилиш масаласи қандай ҳал бўлади?

— Хотин-қизлар қўмиталарининг фаолияти нималардан иборат бўлаяпти? Кечирасиз-у, йиғинларда, кенгашларда қизлар эътибордан четда қолмасалар-да, уларнинг бевосита иштироклари сустроқдек...

— Шаҳар хотин-қизлар қўмитаси ўн бир йўналиш бўйича дастур ишлаб чиқди. Ҳозирда унинг ишлаш механизмини яратаяпмиз. Аёлнинг ижтимоий ҳимояси, соғлиғи, ҳақ-ҳуқуқларини билиши, фарзанд тарбияси, ажрим масалалари, жиноятчиликнинг олдини олиш муаммоларини мутлақ қонуний ва конституцион йўл билан ҳал қилиш вазифаларини режалаштиряпмиз.

Ҳақиқатан ҳам қизларнинг йиғинлар, кенгашлардаги иштироклари суст. Уларнинг фаолиятини жонлаштиришга эътиборни қаратиш пайти келди.

— Фарида Йўлдошевна, шу ўринда бир фикр билдирмоқчи эдим. Ажрим масаласи жуда нозик масала. Халқимизда ҳам «Эси кетган эр-хотин ўртасига тушади» деган мақол бор. Учинчи шахснинг можарога аралашуви оилани мустаҳкамлаши мумкин. Баъзида эса бунинг акси ҳам бўлади...

— Шайхонтоҳур туманидаги «Янгиобод» маҳалласи хотин-қизлар кенгашининг раиси Инобат опанинг худди шу масалада билдирган фикрлари менга жуда маъқул келди. Опа: «Мабодо оила можаросига аралашишга тўғри келиб қолса-ю, мен шу хонадонга кирсам, у ерда ёши катта отахон ё онахон бўлса, «Узр, билмай келибман, сиз бор экансиз-ку!» дея чиқиб кетаман,»— дедилар. Оилада қариялар бўлса, жанжал маҳалла, хотин-қизлар кенгаши, судгача камдан-кам етиб боради. Агар шу вазият юзага келган тақдирда ҳам айтган гапимдан кейин катталар бу ишга бефарқ қарашмайди, деб ўйлайман.

— Бозор муносабатларига ўтиш босқичида мулкни давлат тасарруфидан чиқариш, тадбиркорликни ривожлантириш, туб иқтисодий ислоҳотлар асосида иқтисодий ҳаётни изга солиш, қўшма, кичик, хусусий корхоналар ташкил қилиш борасида талайгина ишлар амалга оширилаяпти. Давлат мулк қўмитаси аниқ дастур, режалар асосида фаолият юритаётган бир пайтда шаҳар аёлларининг иқтисодиёт оламидаги ҳаракатларига икки оғиз тўхталсангиз.

— Кўпчилик аёлларимиз кичик, хусусий корхона очмоқчи бўлсалар қаерга бориб мурожаат қилиш, ишни нимадан бошлаш кераклигини, биринчи қадамни билмайдилар. Тадбиркорликка қўл ургиси келган, иштиёқи бор аёлларнинг қоқиладиган жойлари ҳам шу ерда. Шунинг учун бугунги кунда аёлларнинг ҳуқуқий билимларини ошириш мақсадида ўқув курси ташкил этдик. Шаҳримиздаги етакчи ҳуқуқшунос, иқтисодчи олимлар ёрдамида кичик корхона қуриш, бизнес билан шуғулланиш учун нималар қилиш кераклиги ҳақида иқтисодиётнинг алифбосини ўргатишни йўлга қўйдик. Баъзилар қонун-қоидани билмай корхона очишга қизиқиб, уни очишга очиб қўядилар-да солиқ нималигини билмай, тушунмай банкротга учраб, корхоналар ёпилиб кетяпти. Масалан, чўнтагида қанча пули бор, шундан қанчаси солиққа, қанчаси маошга, хом ашёга кетишини аниқлаштирмай, ҳисоб-китобини қилмай ишнинг охирини кўрмай, фаолият бошлаган тадбиркорларнинг ишлари юришмайди. Баъзида қанча миқдорда кичик, хусусий корхоналар очилса, шунчаси қонун-қоида, талаб, эҳтиёжни назарда тутмаганлиги сабабли ҳам ўзлари истамаган ҳолда фаолиятни тўхтатишга мажбур бўляптилар.

— Аёлларнинг жамоат ишларига фаол аралашиши баробарида оила назардан четда қолмасмикин? Инсон истайдими, йўқми бир ишнинг этагидан тутгандан кейин, ўз-ўзидан қолган ишларни иккинчи даражага қўя бошлайди...

— Фикрингизга қўшиламан. Аёл тадбиркор бўладими, мансабдор шахс бўладими, ким бўлишидан қатъи назар аввало аёллигини, латофатини, назокатини, энг буюк бурчи—оналик, энг қутлуғ вазифаси—фарзанд тарбияси эканлигини унутмаслиги керак. Аёл оилани ҳам, жамоатни, жамиятни ҳам эпласин.

Аёлга осон эмас. Уларнинг фаоллигини ошириш учун шу кенгашлар тузилди. Биз ҳали раҳбар аёлларни тайёрлаш борасида, дунё аёллари билан ўзаро алоқалар ҳақида фикр билдираётганимиз йўқ. Уларни етук кадрлар қилиб тарбиялашда тажриба, ўқув, уқув мактаблари керак. Агар аёлдан раҳбар тайинласак, у ўзига «Мен шу ишни уддалай оламанми?»— деган савол бериши лозим. Масъулиятни ҳам ҳис қилиш даркор. Лавозим яхши, лекин унинг юкини ҳам кўтара билиш керак-да!

— Масъулият юкини кўтара оладиган лавозимда ишлаш учун маълум тайёргарлик талабини таъкидладингиз. Бу тайёрловни қаерда, қачон, қандай қилиб амалга ошириш керак, деб ҳисоблайсиз?

— Жаҳонда «Гайт» қизлар ҳаракати бор. Гайт — уқувли, билимли, тадбиркор қизлар дегани. Биз ҳам Акмал Икромов туманида шундай қизлар гуруҳини тажриба тарзида ташкил қилдик. Улар ташкилотчи бўлиш, ўзини тутиш, нутқ, муомала маданиятини ўрганадилар. Гуруҳга 400 нафардан ортиқ қизлар аъзо бўлган. Бу ғояни бошқа туманларга ҳам тадбиқ қилиш режасини ишлаяпмиз. Бу ишимизни аёллардан раҳбар кадрлар тайёрлашнинг дебочаси деб ҳисоблайман. Республикамизда ҳам раҳбар кадрлар тайёрлайдиган янги тизимлар ташкил этиляпти. Бунга мисол қилиб бу йил фаолиятини бошлаган Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академиясини келтириш мумкин. Бу масканда ҳозирги кунда тингловчилар орасида бир қанча аёллар ҳам таҳсил олмоқдалар.

— Фарида Йўлдошевна, сиз ҳам уйга борганда барча аёлларимиз қатори бекасиз, онасиз...

— Аёл оналигини, бекалигини асло унутмаслиги керак. Кунига қабулимга келмади деганда 10 дан ортиқ аёл келади. Ҳаммаси дунёни ўз қаричи билан ўлчайди, уларнинг ўз муаммолари бор: уй-жой масаласи, эр-хотин, қайнона-келин муносабатлари, бола тарбияси, ажрим... Бировлар бор ўз турмушларини, ҳақ эканликларини гапириш учун ҳузурингизга келади. Уларни сабр-тоқат билан эшитишингиз керак. Чунки аёллар, уларнинг муаммолари борлиги учун бизга мана шу лавозим юклатилган. Буни ҳам бахт, ҳам катта масъулият дейиш мумкин. Ишдан сўнг уйга борар эканман ишхонадаги ҳаётни унутмасам-да, остонадан хатлаб уйга кирганимда оддий аёл, уй бекасиман. Фарзандларимга кўпроқ оналик меҳрини беришни орзу қиламан. Уч фарзандим бор. Ҳасан-Ҳусан, Заҳро. Қизимни турмушга бердим.

— Аёлларга тилакларингиз.

— Аёл учун энг асосийси—бахти бут бўлиши. Бахт қайси маънодаки, унинг фарзандлари соғ-саломат бўлса, меҳнатидан кўнгли тўлса, жамоат ишларига ўз ҳиссасини қўшса, демак, у мен бахтлиман деса, хотин-қизлар қўмитаси ўз олдига қўйган вазифаларни бироз бўлсада бажарган бўлади.

Фурсатдан фойдаланиб барча аёлларни Янги 1996 йил билан муборакбод этаман.

Маҳлиё МИРСОАТОВА
суҳбатлашди.

Азиз онахонлар, назокатли опа-сингиллар. Мана, навбатдаги, сиз азизларга бағишланган саҳифамиз яна қўлингизда. Унда бугуннинг меҳрибон, жонкуяр, фаол, тадбиркор, уддабурон, лобару латофатли, ширинсухан Тошкент аёллари ҳаётини ёритишни лозим топдик. Шаҳар хотин-қизлар қўмитаси билан ҳамкорликда саҳифа имкониятлари қамровидан келиб чиқиб, уни «Тошкент аёллари» дея янгича номладик.

Сизни ўйлантираётган муаммолар ечими, оммалаштиришдаги уқувларингиз билан саҳифада ўртоқлашиш имкониятига эгасиз. «Тошкент аёллари» сизнинг саҳифангиз, имкониятингиз, минбарингиз, сирдошингиздир. Саҳифанинг ўқимишли, қизиқарли бўлиши юзасидан муносабатларингиз, фикр-мулоҳазаларингиз битилган мактубларни кутамиз.

Аёлнинг жамиятда тутган ўрни, мавқеи, жамоат ишларига фаол аралашуви, ижтимоий ҳимояси борасида хотин-қизлар кенгашларида долзарб масалалар кўтарилаяпти.

Яқинда Шайхонтоҳур тумани «Исломобод» маданият марказида «Аёл, оила ва ижтимоий ҳимоя» мавзуида бўлиб ўтган анжуман ҳам шундан далолат. Учрашувда туман хотин-қизлар кенгашларининг фаолиятидаги тарғиботга молик ташаббуслар, аёлларимизнинг тадбиркорлик борасидаги изланишлари, қизларимизни турмушга тайёрлаш муаммоларига ҳам тўхталиб ўтилди.

СУРАТДА: анжумандан лавҳалар.

Козим Ўлмасов олган суратлар.

Иш билганга минг танга

ТАДБИРКОРЛИК — ФАЗИЛАТ

Суҳбатдошимиз — Мимоза Саъдуллаева. 1963 йил Тошкент шаҳрида туғилган. Ереван халқ хўжалиги институтини тугатган, мутахассислиги иқтисодчи-товаршунос. 1993-1994 йилларда Москвадаги «Андижон» дўконида директор ўринбосари бўлиб ишлаган. Саудия Арабистони, Туркия, Болгария, Италия мамлакатларида бўлган. Инглиз, араб, турк тилларини билади. Ҳозирда тадбиркорлик билан шуғулланмоқда.

— Айтингчи, «аёл» ва «тадбиркорлик», бу икки тушунча ўртасида қандай муштараклик бор?

— Нима демоқчи бўлганлигингизни тушундим. Тадбиркорлик билан шуғулланадиган аёлга кўпчилик бошқача назар билан қарайди. Аммо менинг нуқтаи назарим шуки, тадбиркорлик — инсонга хос фазилат. Инсон эркак ёки аёл бўлишидан қатъи назар ана шу хислат унга юқтирилган бўлса, бунинг нимаси ёмон?

— Тадбиркор бўлишни орзу қиладиган ва шу касбни эгаллашга интиладиганлар кам эмас. Ҳақиқатан ҳам бу соҳа шу даражада орзу қилишга арзийдими?

— Масалан, мен тадбиркорман, сиз эса мухбирсиз. Мен мухбир бўлолмайман, сиз эса тадбиркор бўлолмаслигингиз мумкин. Айтмоқчиманки, ҳар бир инсонда муайян бир ишга қобилият бўлади ва ҳар ким ўзи эплайдиган ана шу ишни қилиши керак. Тадбиркорлик билан шуғулланаман, деб ишни ўринлатолмай ташлаб кетганларни кўп кўрдим, улар бу соҳанинг одами эмас эдилар. Зеро, «Ҳар ерни қилма орзу, ҳар ерда бор тошу тарозу» деганлари тўғри гап. Менимча, тадбиркорлик кишининг наслида, қонида бўлиши керак. Менинг бувам, яъни онамнинг отаси катта тадбиркор эдилар. У киши ўз вақтида Германиядан Тошкентга илк бор автомобиллар келтириш ишларида фаол иштирок этганлар. Онам ҳам кундалик рўзғор ишларида ўта уқувли, ўзига талабчан уй бекаси бўлганлар. Мен ҳам кўпчилик аёллар қатори фақат уй-рўзғор ишлари, бола тарбияси билан бўлиб, турмуш ўртоғим топиб келганини еб-ичиб, кийиб яшашим мумкин, аммо қонимда тадбиркорликка ғайрат жўш уриб турсаю мен фақат роҳат-фароғатим деб уни сўндирсам тўғри бўладими?

— Тадбиркорликда муваффақиятга эришиш учун инсон қандай фазилатларга эга бўлмоғи керак, деб ўйлайсиз?

— Бунинг учун аввало зийраклик, хушмуомала, юксак маданиятли бўлиш талаб этилади. Аммо буларнинг ўзи кифоя эмас. Шарт-шароит, ҳам моддий, ҳам маънавий қўллаб-қувватловчи, руҳлантириб турувчи одамларнинг бу борада ўрни катта. Шу ўринда менга ҳар томонлама кўмак бераётган Акмал Икромов тумани ҳокими Осимхон Алихўжаев хизматини таъкидлашни жоиз деб биламан.

— Айрим одамларнинг фикрича, тадбиркорлик билан шуғулланишдан мақсад моддий бойлик орттириш эмиш... Умуман «бойлик» сўзини қандай тушунасиз?

— Мана, сиз меникига учинчи марта келяпсиз. Айтингчи, уйимда бирорта ортиқча буюм кўрдингизми? Йўқ, албатта. Ҳамма буюм кундалик турмушда асқотадиган оддий нарсалар. Хўш, моддий бойликнинг ўзи нима? Фараз қилинг, инсон ҳамма нарсага — уй-жой, машина, дала ҳовли, қимматбаҳо буюмлар, чиройли кийим-кечак ва ҳоказога эга бўлди, дейлик. Шу билан у кифояланадими, ўзини мақсадига етган деб ҳисоблайдими? Йўқ, албатта, яна нимагадир эришсам дейди. Умр шу зайлда ўтиб кетади. Ахир инсондаги моддий бойликка бўлган эҳтиёж ҳиссининг чек-чегараси йўқ-ку. Пул топишнинг минг хил йўли бор. Аммо инсоннинг пул топишдан мақсади битта: тинч-хотиржам яшаса, соғ-саломат юрса, одамлар уни ҳурмат қилса. Бойлигинг бўлсаю, аммо инсондай яшамасанг, бундай умр кимга керак? Тўғри, мен жуда катта сармоя билан ишлайман, аммо бу маблағ албатта катта фойда келтиради, деган гап эмас. Иш кутилган натижани бермаслиги мумкин. Хўш, тадбиркорликдан мақсадим нима? Мен ота-онамдан ёш етим қолиб, бувимнинг қўлида тарбияландим. Фақат ҳалол яшаш, оқу қорани танитишда маҳалламиз аҳлининг ҳам хизмати катта бўлди. Шунинг учун ўз фаолиятимни маҳалламиз аҳлига қулайлик яратишдан бошладим. Менимча, маҳаллангдаги тўртта одам сени севса, шунинг ўзи катта бойлик.

— Китоб жавонингиз нодир китобларга бой экан. Мутолаа қилиб турасизми?

— Албатта, бадиий адабиёт менинг жону дилим. Айниқса поляк ёзувчиси Павла Пруснинг «Қўғирчоқ» асарини севиб қайта-қайта ўқийман.

— Агар сир бўлмаса айтингчи, ҳозирда нима билан шуғулланяпсиз?

— Маҳалламиз яқинидан ер сотиб олганман. Бу ерда уч қаватли супермаркет қурилади. Биринчи қаватида фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш, яъни ЗАГС идораси ҳамда келин-куёвлар учун буюмлар савдоси бўлими жойлашади. Иккинчи қаватда озиқ-овқат ва уй-рўзғор жиҳозлари сотилади. Учинчи қаватдан эса улгуржи савдо бўлими ҳамда тўйхона жой олади. Бу ишда менга арабистонлик ватандошларимиздан Одил Қурбон, Абдулманнон Андижоний ҳамда Муҳаммад Содиқ Андижоний яқиндан кўмак беришмоқчи. Мен улар билан Туркияда тасодифан учрашиб қолиб, ўша ернинг ўзида қилинажак ишларни келишиб қўйган эдим. Ана шу ишларим амалга ошса элимга катта хизмат қилган бўлурдим.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ
суҳбатлашди.

Уй-рўзғор юмушлари

ЭПЛАСАНГИЗ ЭЛАКДА СУВ

Ҳаёт шу қадар мураккабки, биз хоҳласак-хоҳламасак унинг қонун-қоидаларига бўйсунишимиз керак. Бугунги бозор иқтисодиёти шароитида ҳамма гап тежамкорликда. Оилада ишни шундай режалаштириш keракки, нафақат кийим-кечак, аввало рўзғорда ишлатиладиган озиқ-овқат ва масаллиқларнинг кундалик меъёрини аниқ билиш лозим. Рўзғор тебратишда аёл кишининг пазандалиги, тежамкорлиги, кези келганда йўқ нарсаларнинг ўрнини босувчи табиий имкониятлардан фойдалана билиши ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Қадимгилар: «Эпласанг элакда сув,» деб бекорга айтишмаган. Рўзғорда икир-чикир деган гап бўлмаслиги керак.

Кундалик ҳаётимизни нонсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Қадимда ҳар бир ўзбек хонадонида десак унчалик тўғри бўлмас, лекин тандири бўлган хонадонлар беҳисоб бўларди. У кимнинг хонадонида бор экан, кўнгил тўқ, маъмурчиликдан дарак бериб турарди.

— Оиламиз, қўни-қўшнилар илгари четдан нон сотиб олиш у ёқда турсин, ҳатто тандир сотиб олишганини кам эслайман, — дейди Шайхонтоҳур туманидаги 90 ёшли Саври хола, тандирни ҳамма ўзи ясарди. Бир-биримизга қарашворардик. Ер тандир, девор тандир қуриш одат тусига кирганди. Катта-катта, оғзи кенг хумлар бўларди. Ундан яхши, чидамли тандир чиқади деб, фойдаланардик. Келинлар учун нон ёпишни билмаслик жуда уят саналарди. Нега энди, ҳозир қизларимизни турмуш қуришга тайёрлаб борар эканмиз, уларга нон ёпишни ўргатиш мумкин эмас? Ахир барака нон сотиб олишда эмас, балки уни ёпишда-ку...

Дейлик, янги ҳовлига кўчиб ўтдик ёки ўғил-қизларимизнинг рўзғорини бўлак қилдик. Ишни уй-рўзғор учун зарур буюмлар қатори ҳовлининг бир чеккасига тандир қуришдан бошлаш мумкин-ку. Аввало, чоғроққина тандирда қип-қизариб пишган иссиқ нонлар дастурхонимиз кўрки бўлса, иккинчидан бозордагидан анча арзонга тушади. Айниқса, ноннинг ҳовлини тутган бетакрор хушбўй ҳидининг баҳоси йўқ. Шу биргина ана шу бўйининг ўзигина кайфиятимизни кўтаради, бироз бўлса-да қийналаётганимизни унутамиз, шунингдек нон пишириш давомида асабларингиз ором олади. Нон ёпиш майда иш кўринса-да унчалик қийин эмас. Ишдан келгач дарҳол хамир қориб қўйилгач, қараб турибсизки эрталабки нонуштага тандирдан узилган иссиқ нонлар тайёр. Нон ёпишнинг яна бир томони борки, тез ачиб ёки моғорлаб қолмайди. Қолган-қутган нон бўлакларини тўғраб қотириб қўйсангиз, шўрвагами, ширин чойгами ишлатиш мумкин.

Унни озгина ғамлаб олсак, оила иқтисодиётини яхшилашда катта аҳамиятга эга. Биринчидан нон ёпиб нон сотиб олиш учун кетадиган маблағнинг ярмини тежаймиз. Иккинчидан эса турли хил маҳсулотлар тайёрлаш мумкин. Азалдан ўзбек хонадонларида лағмон, норин, угра оши, манти, чучвара ва бошқаларни истеъмол қилиш эҳтиёжга айланган. Уйда масаллиқ камроқ қолга бўлса ёки вақтимиз зиқроқ бўлса, оддий хамирни ўртача қалинликда ёйиб, тўртбурчак қилиб кесиш ва уни қайнаб турган сувда пишириб олиб (сувга эски гўшт, гўшт ёки суяк-салорларни солиб қўйсак мазали чиқади) лаганга сузиб, устига бор масалликда пиширилган қиймани солсак, кўриб турибсизки шилпилдоқ ҳам тайёр.

Ўша шилпилдоқ хамиридан ортгани ҳам маълум вақт музхонада сақлаб, керак бўлиб қолганда уни ёйиб сомса тайёрлангани каби хамирга доғланган ёғ суриб сўнгра бироз қийма ҳамда кўкатларни бир текисда сепиб ва хамирни ўраб тиндириб қўйгач, уларни жўвалаб қиздирилган ёғда пишириб олинса иссиққина қатлама ейишга ҳам имкон туғилади.

Яна ўша оддий хамирни ўртача қалинликда ейиб турли шаклда қирқиб қуритиб қўйсангиз дўкондан вермишель ёки макорон сотиб олишга ҳам ҳожат қолмайди. Дарҳақиқат, ҳар бир оила бекаси режа асосида тежамкорлик билан иш юритса рўзғорга барака ва оила жамғармасига мадад беради.

Оқила РАИМОВА.

Ўзингизда синаб кўринг

НАЗОКАТ СОҲИБАЛАРИ

машина ҳайдаганида қандай кийинишлари керак?

Аёллар ҳаёти, қанча яшашлари, улар кийган кийим-кечак, пойабзалларига боғлиқ экан. Бу ёзилмаган қонун айниқса аёллар машина рулини тутганларида яққол сезилади. Сильва Гросзованинг «Рулда аёл киши» деб номланган китобидан олинган қуйидаги бир шингил маслаҳатдаги йўриқлари ҳайдовчи аёлларимиз учун фойдадан ҳоли эмас.

Аёллар калта қилиб қирқилган ва турмакланган соч билан юришни, машина ҳайдашни афзал кўришади. Бу яхши. Лекин бахтсиз ҳодиса қарама-қарши йўналишда келаётган ҳайдовчи ёки йўловчини сизнинг сочингизни мафтун бўлишидан рўй бермайди. Агар соч толангиз кўзингизни, юзингизни тўсса бас. Лекин кўпчилик ҳайдовчи аёлларимиз сочининг турмагини асл ҳолига келтириш учун маълум сониялар чалғишларини ва рулни назоратсиз қолдиришларини тан олишмайди. Ёғингарчилик кунлари ёки ҳўл йўлда ҳаракатланаётган машинага шу баҳонанинг ўзи кифоя.

Машина бошқариш вақтида энг қулайи калта қилиб қирқилган соч ё узун сочни турмаклаб олиш ёки бошга рўмол ўрашдир. Аммо бу ишнинг ҳам бир лекини... йўғ-е шарти бор. Бош кийим машина ортидаги ҳаракатни кўриш учун ҳайдовчига халал бермаслиги лозим.

Рулни тутиш нияти бўлган аёл қачон кўзойнак тақиш, нима кийиши, қандай пойабзалда юриши, қайси тақинчоқларни тақиши керак? Қуёш нуридан сақловчи кўзойнакларни фақатгина ёзда тақиш билан чекланманг. У сизнинг доимий ҳамроҳингиз бўлсин. Лекин бу чиройли, сизга жуда ҳам ярашган кўзойнакларни офтоб булутлар орасига бекинган заҳоти вақтинча баҳридан ўтинг. Узун кўйлак ва юбкалар машина ҳайдашга, ўзингизни ўзингиз байрам кечаси ё бирор тантанага олиб кетаётган тақдирингизда ҳам сира қулай эмас.

У йўл ҳаракати вақтида машинани тез фурсатлар ичида бир йўналишда бошқа йўналишга солиш учун тезликни пасайтириш ё аксинча кучайтириш, машинани тўхтатиш учун қанчалар халақит беришини бир тасаввур қилиб кўринг-а. Бу гап жуда тор ва сербурма кўйлак этаклари ва юбкаларга ҳам тааллуқли.

Бизнинг табиатимизга унчалик ўтиришмаса-да, шимларда машинага ўтириш бирмунча енгил. Ҳозир урф бўлаётган «клёш» паст қисми кенг ва узун шимлар эса тепкини бошқаришда ноқулайликни юзага келтиради. Чунки бир тепкидан иккинчисига оёқни ўтказиш вақтида узун, кенг шимларнинг паст қисми улар орасидаги масофа унчалик узоқ бўлмаганлиги сабаб, матоға ўралиб қолиб, тепкиларни кўз билан қайси бири тормозлигини илғашга қийинчилик туғдириш эҳтимоли бор.

Нима бўлганда ҳам кийим-бошлар сизни уялтирмайдиган ва машина бошқаришингизга халақит қилмайдиган, шу билан бирга унча тор ҳам бўлмагани маъқул, чунки тор кийимда нафас олишга қийналишингиз мумкин. Кўпчилик ҳайдовчи аёлларимизда оёғида пошнаси йўқ ёки баланд пошнали туфлиларни кўришимиз мумкин. Ўзи, умуман машина бошқараётганда қандай пойабзал кийган маъқул? Энг асосийси, машинага ўтирилганда оёқ кийимнинг таг қисми сувга текканда тоймайдиган, пластмасса бўлмаган, эгилувчан бўлгани дуруст. Пошнанинг эса унчалик аҳамияти йўқ.

Энг яхшиси автомобиль ҳайдаш учун алоҳида оёқ кийим олиб қўйинг. Ахир, ўзимиз уйда бошқа, ишга яна бир бошқа, меҳмонга эса янаям зўрроғини кийишни одат қилганмиз-ку. Ҳайдашга автомобиль топган аёл, туфлини ҳам топади-да. Тақинчоқлар аёлларимизнинг энг севимли буюмлари. Лекин йўлга чиққанда уларни манзилга етгунча кўздан ... йўқ, қўлдан, бўйиндан узоқроқ қўйган бехавотирроқ.

Малоҳат МИРСОБИРОВА.

Хотин-қизлар кенгашлари фаолиятидан

ТАЖРИБАЛАР ЎРТОҚЛАШИЛДИ

Оила кўрки, турмушимиз зийнати кўп жиҳатдан аёл билан белгиланади. Оқила, доно аёли бўлган хонадоннинг файзи ҳам ўзгача бўлади. Шу сабабдан ҳам республикамизда кейинги пайтларда аёлларимизнинг мавқеи янада оширилмоқда, улар жамиятимиздаги турли масалаларни ечишга кенгроқ жалб этилмоқдалар.

Собир Раҳимов туман хотин-қизлар кенгашининг навбатдаги семинари тумандаги шинам ва файзли Беруний маҳалласи клубида ўтказилди. Унда тумандаги маҳалла хотин-қизлар кенгашларининг раислари, мактаб ва боғчалар раҳбарлари иштирок этишди.

— Аёллар ҳаётимиздаги жараёнда фаол бўлсалар ниятимизга етамиз, — деди йиғилишни очар экан, туман ҳокимининг ўринбосари, хотин-қизлар кенгашининг раиси Муҳайё Ғанихўжаева. — Биз биринчи навбатда маҳаллалар ишига асосий эътиборни қаратишимиз керак. Зеро, хонадонлардаги тотувлик ҳам маҳаллалардаги хотин-қизлар кенгашининг иш фаолиятига боғлиқ. Маҳаллалардаги аёлларимизни маданий-маърифий ишларга кенг жалб этишимиз, тарихимизга қизиқтиришимиз керак.

«Маҳалла» хайрия жамғармаси Тошкент шаҳар бўлими раисининг ўринбосари Муборак Юнусхўжаева жойларда фаолиятни янгича ташкил этиш услубларини жорий этиш бўйича жамғарма томонидан амалга оширилаётган ишлар хусусида тўхталиб ўтди.

Туман хотин-қизлар семинарини Беруний маҳалласида ўтказишдан мақсад ҳам бу ерда йўлга қўйилган намунали ишларни тумандаги бошқа маҳаллаларга тадбиқ этиш, илғор тажрибаларни ўртоқлашиш эди. Шу мақсадда семинар олдидан барча маҳаллалар хотин-қизлар кенгашлари раисларига маҳалланинг иш дастури тарқатилди. Дастур билан танишар экансиз, янги тушган келинларнинг маҳалла хонадонларида аҳил-тотув яшашларини таъминлаш учун қилинаётган ўзига хос ишлар, аёллар учун концерт, театрларга билетлар уюштириб турилиши, қўйингки барча шарт-шароитлар муҳайё этилганининг гувоҳи бўласиз.

Семинар давомида «Чиғатой оқтепаси» маҳалласи ва А. Набиев маҳалласи хотин-қизлар кенгашининг раислари О. Юнусова ва М. Раҳматуллаевалар ҳам сўзга чиқишиб маҳалла ёшларини иш билан таъминлаш, аҳолига яратилаётган қулайликлар, «Боғча—мактаб—маҳалла» концепцияси бўйича қилинаётган ишлар тўғрисида гапириб беришди. Беруний маҳалласи оқсоқоли Саидналби ҳожи Саидкаримов кузги чақириқни ташкил этиш борасида маҳалланинг кўмаги хусусида тўхталиб ўтди.

Туман маданият уйининг хонандалари, 277-боғча тарбияланувчилари ижросидаги қувноқ концерт дастури йиғилганларни хушнуд этди.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

Зеболик сирлари

ОРАСТА БЎЛАЙ ДЕСАНГИЗ...

Гўзал ҳусн эгаси бўлиш учун сунъий кимёвий воситаларнинг аҳамияти катта. Аммо бу борада табиий воситалардан ҳам унумли фойдаланиш мумкин. Қуйида ана шундай усуллар хусусида сўз юритамиз.

Бодрингли ниқоб чарчаган юз терисини тетиклаштириш ва майинлаштириш учун тайёрланади. Бодрингни пўстидан тозалаб, уни муолажага тайёрланган юзга суртиш керак. Ёки бодринг сувидан икки қошиқда олиб докадан ўтказиб, унга битта тухум оқини аралаштириб ҳам фойдаланиш мумкин.

Сабзили ниқоб ҳуснбузар тошган қонсиз ва ёғли юз терисига мўлжалланган. Сабзини қирғичдан ўтказиб, ҳосил бўлган бўтқа юзга суртилади. Агар тайёр аралашмага майдаланган олма қўшилса, ниқоб яна ҳам терини майинлаштиради.

Картошкали ниқоб. Янги картошкани қайнатиб сут билан аралаштириб тиндириб қўйилгач, сўнгра фойдаланилади. У чарчоқни ёзиб, юздаги ажинларни йўқотади.

Юз учун ёғли муолажа. Юз териси ва бўйинга зиғир ёғидан суртиб, сўнгра тухум сариғи, яна зиғир ёғ суртилади. Бармоқларнинг айланма ҳаракати билан тери уқаланади. Агар ҳаракат давомида ниқоб қуриб қолса яна шу воситани суртиш мумкин. Бор-йўғи ўн дақиқа вақтингизни оладиган бу муолажадан кейин илиқ сувга ботирилган пахта ёки дока билан ниқобни артиб олиб, юзингизни совуқ сувда чаясиз.

Малика СОАТОВА
тайёрлади.

Қизларимиз турмушга тайёрми?

ДАВРА СУҲБАТИ

1-Тошкент Давлат тиббиёт институти мажлислар залига йиғилган бўлажак шифокорлар ҳаяжон билан кутишган давра суҳбати ана шу мавзуга бағишланди. Қизиқарли, сермазмун ўтган давра суҳбатида давлат матбуот қўмитаси бош муҳаррири, таниқли журналист Р. Шомансурова қизларни оилавий ҳаётга тайёрлаш масалалари хусусида, Тошкент шаҳар ҳокими ўринбосари, шаҳар хотин-қизлар қўмитаси раиси Фарида Абдураҳимова бугунги кун аёлининг муаммолари ва уни ҳал этиш борасида Президентимиз ва республика ҳукумати ҳамда шаҳар ҳокимлиги амалга ошираётган ишлар тўғрисида, шаҳар «Маҳалла» жамғармаси раиси ўринбосари, тарих фанлари номзоди Муборак Юнусхўжаева хотин-қизларга хос бўлган энг гўзал фазилатлар ҳақида, иқтисод фанлари доктори, профессор С. Воҳидова соғлом турмуш тарзи, шифокор ахлоқ-одоби ҳақида маърузалар қилишди.

Лобар ва зукко толибалар ўзларини қизиқтирган саволларни, мулоҳазаларини ўртага ташлашди. Давра суҳбатини Ҳамза тумани ҳокими ўринбосари, туман хотин-қизлар қўмитаси раиси Фотима Каримова олиб борди. Учрашувда институт ректори, профессор Т. Даминов, институт хотин-қизлар кенгаши раиси, профессор Н.Насриддиновалар иштирок этишди.

Замира ТЎЛАГАНОВА.

Қўли ширин бека

ЯНА ОШХОНАДАСИЗ

◆ Музлатилган балиқни елим халтага ўраб, иссиқ сувга солинганида тез бўшашади.

◆ Балиқ қайнаётган сувга озроқ янги сут қўшилса, у янаям майинлашади.

◆ Лавлагини тозалаётганда ўзагини охиригача кесиш ярамайди, агар шундай қилинса қайнатилаётганда унинг ранги чиқиб кетади.

◆ Агар картошка қайнаётган сувга озгина укроп, пиёз, лавр барглари ташланса, картошка янаям мазали бўлади.

◆ Петрушка иссиқ сувда чайиб олинганида ўз таъмини йўқотмайди.

◆ Кўкатлар ва сабзавотларни қайнатишдан аввал сувга бир чимдим ош содаси қўшиб юборилса, улар тиниқ рангларини йўқотмайди.

◆ Писта ёғи хиралашиб қолган бўлса, унга озроқ ош тузи солиб қўйинг. 2-3 кундан кейин туз идишга чўкиб, тоза ёғ ажралиб қолади.

◆ Бирор овқат тайёрлаётганингизда, у тагига олди, дейлик. Нима қилиш керак? Уни дарҳол бошқа идишга олиб, нон юзи ёки имкони бўлса бир бош тозаланган пиёз қўшинг. Бир оздан сўнг, уларни олиб ташланг: нон ё пиёз билан бирга куйган ҳид ҳам кўтарилади.

◆ Агар сут куйса ё тагига олса, унга озроқ туз солиб, совутинг. Шунда сутнинг таъми бироз яхшиланади.

◆ Пишлоқ аччиқ бўлиб қолмаслиги учун ўзига тенг миқдордаги сутга бир соат солиб қўйинг, сутни тиндирингда, пишлоқни докада сузиб олиб, сутни силқитиш учун оғирроқ нарсага бостиринг.

◆ Сут тез айнаб қолмасин десангиз, 1 литрига бир чой қошиқ миқдорида шакар солиб қайнатиб олинг.

Ирода СОБИР қизи.

Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги олдидан

СОҲИБҚИРОН ЯРАТГАН БОҒЛАР

Улуғ бобомиз соҳибқирон Амир Темур моҳир ва тадбиркор давлат арбоби, йирик лашкарбоши. Унинг муборак ва унутилмас номи ҳаммамиз учун азиз ва ардоқлидир. Ватанимиз тарихида бу улуғ жаҳонгирнинг алоҳида ўрни бор.

Амир Темур фан ва маданиятнинг мислсиз ҳомийси бўлган, илмни ва илмли кишиларни беҳад қадрлаган. Амир Темур даврида Самарқандда фан юксак даражада тараққий этган. Соҳибқирон ташаббуси билан муҳташам саройлар, мадрасалар, масжид ҳамда мақбаралар, кўшклар ва бошқа турли хил иморатлар қурдирилган. Шаҳар ва шаҳар атрофларида талай истироҳат боғлари бунёд этилган. Дарҳақиқат Амир Темур мамлакатда ободончилик ишларига катта эътибор билан қараган.

Амир Темур боғ тиклаш санъатининг тараққий этишига улкан ҳисса қўшган буюк шахсдир.

Бу боғ-бўстонлар ҳақида тарихий асарларда талай маълумотлар келтириб ўтилган. Ибн Арабшоҳ ўзининг «Амир Темур тарихи» асарида жумладан қуйидагиларни ёзади: «Темур Самарқандда кўпдан-кўп бўстонлар барпо қилиб, баланд ва мустаҳкам қасрлар бунёд этди. Уларнинг ҳар қайсиси ғаробатли тартибда, кўркам ва ажиб сувратда эди. Бўстонлар асосини мустаҳкам қилиб, фаҳоматли мевали кўчатлар билан уларни безади. Уларнинг бирини Эрам боғи, иккинчисини Дунё зийнати, яна бошқасини Фирдавс жаннати, унисини Шимол боғи, бунисини Олий жаннат деб атади... У бўстонлардан ҳар бири ичида бир қаср қурдирди».

Заҳириддин Муҳаммад Бобур ўзининг машҳур «Бобурнома» асарида Амир Темур томонидан барпо этилган ва обод қилинган боғларнинг жойлашган ўрнини, уларнинг номларини аниқ кўрсатиб, бу ҳақда муҳим маълумотларни беради. Унда ўқиймиз: «Самарқанднинг шарқида икки боғ солибтур, бириким йироқроқтур, боғи Бўлдурур, ёвуқроғи Боғи Дилкушодур. Андин Феруза дарвозасиғача хиёбон қилиб, икки тарафида терак йиғочлари эктурубтур... Яна Пуштаи Кўҳакнинг домонасида Конигилнинг қора суйининг устидаким, бу сувни Обираҳмат дерлар, бир боғ солибтур. Нақши жаҳонга мавсум... Яна Самарқанднинг жанубида Боғи Чинордур, қалъага ёвуқтур. Яна Самарқанднинг қуйи ёнида Боғи Шамол ва Боғи Биҳиштту́р».

Абу Тоҳирхожа Самарқандийнинг 1844-1848 йиллари орасида ёзилган «Самария» асарида Амир Темур боғларига алоҳида-алоҳида таъриф ва тавсиф берилади. Соҳибқирон томонидан яратилган етти боғнинг ҳар бири ниҳоятда гўзал эканлиги, улар гўзалликда Эрам боғидан асло қолишмаслиги қайд қилинади. Дарҳақиқат «Самария»да қуйидаги сатрларни учратамиз: «Самарқандда Амир Темур Кўрагон солдирган боғларким, Эрам гулистони рашк қилар даражада еттита экан: биринчиси — Боғи шамол — Самарқанднинг шимолида, Девори қиёмат, ичида, иккинчиси Боғи баланд. Бу ҳам шимол томонда. Учинчиси Боғи биҳишт, тўртинчиси Боғи чинор. Бу икки боғ шаҳарнинг кунчиқар томонида. Бешинчиси Боғи Дилкушо бўлиб, Конигилнинг жануб томонида. Конигил Кўҳак дарёсининг ёқасида, Самарқанднинг энг гўзал ва чиройлик еридир. Олтинчи Боғи Зоғон. Шовдор туманининг шимол тарафида воқеъдир. Еттинчи Боғи Жаҳоннамо. Анҳор туманида бўлиб, тоғ этагига яқин ерда, Самарқанднинг жанубида бино қилингандир».

Боғи Дилкушо ҳақида Шарафиддин Али Яздий, Ибн Арабшоҳ каби тарихчилар завқланиб ёзганлар. Уларнинг ёзишича, ҳар томони 1500 газ бўлган бу чорбоғ атрофи баланд девор ва хандақ билан ўралган. Боғнинг ўртасига жойлашган уч ошёнли (қаватли), баланд гумбазли кўшк ниҳоятда жозибали ва файзли бўлган. Кўшкнинг ичкариси ва ташқариси зарҳал нақшлар билан безатилган. Кўшк атрофини ўраб турган устунлар мармардан қилинган экан.

Соҳибқироннинг Боғи биҳишт, Боғи чинор боғ-саройлари тўғрисида Херман Вамбери «Бухоро ёхуд Мовароуннаҳр тарихи» (Тошкент, 1990 йил) асарида ушбу маълумотларни беради: «Жануб томонда «Боғи биҳишт» саройи бор, у гўзал меъморий услубдаги қувончни оширадиган боғи билан машҳурдир. Шарафиддиннинг ривоятича, бу сарой хандақ билан иҳота қилинган, сунъий тепа устига Табризнинг соф оқ мармаридан бино этилган бир неча кўприклар шу боққа уланган, бир тарафида ҳайвонот боғчаси ҳам бор... «Боғи чинорон» ҳам шаҳарнинг шу қисмида эди, гўзал йўллари, йўлларни безаган кўркам чинорлари бор эди. Бу ерда, боғ ичида, сунъий тепада салб шаклидаги қаср қад кўтарган. Унинг ташқариси Шом наққошининг моҳирона ижоди билан, ичкариси гўзал сурат ва лавҳалар билан зийнатланган, қимматбаҳо буюмлар билан лиқ тўла эди. Масалан, оғир кумуш қуббалар, тахтлар ва бошқа маиший қимматбаҳо ашёлар эртаклардаги ажойиботни эслатарди».

Яна Боғи шамол тўғрисида Херман Вамбери ёзади: «Бу сарой тўғри тўртбурчак шаклида бўлиб, ҳар томони бир ярим минг қадам. Унинг мармар гуллари ажойиб, ҳайратли эди. Замини қайрағоч ва фил тишидан ишланган кошинли эди».

Тарихчиларнинг берган маълумотларига қараганда Амир Темур боғларида мевали дарахтларнинг ўрик, анор, нок, олма, шафтоли, олхўри, тут каби ҳар хил турлари ўстирилган. Махсус узумзор ва анжирзорлар мавжуд бўлган. Мевасиз дарахтлардан терак, тол, чинор, сарв сингарилар экилган. Боғларда турли хил гуллар ҳамда кўкатларга ҳам кенг ўрин берилган. Самарқанд меъморчилик-қурилиш институтининг профессори Ахтам Ўроловнинг ёзишича боғлар ичида икки хил манзарали муҳит: серсоя ёпиқ ва соясиз очиқ яшил муҳитни кузатиш мумкин бўлган. Ёпиқ яшил муҳитга одатда серсоя хиёбонлару йўлаклар, ҳовуз ва супалар атрофи кирса, очиқ муҳитга гулзорлару майсазор ва бедазорлар кирган. Ҳар иккала муҳитнинг майдони нисбат жиҳатидан бир-бирига тахминан тенг бўлган. Ёпиқ ва очиқ муҳитда яшил майдонлар бир-биридан ҳавосининг мусаффолиги, намлиги ва иссиқлигига қараб фарқ қилган: ёпиқ муҳитда ҳаво иссиқлиги сезиларли равишда паст, нисбатан нам, очиқ муҳитда эса аксинча бўлган. Ҳар иккала муҳит — микроиқлим орасидаги ушбу фарқ туфайли боғда ёзнинг жазирама иссиқ кунлари ҳам енгил шабада тўлқини сезилиб турган. Тарихчи Ибн Арабшоҳ қуйидагиларни ёзиб қолдирган: «Агар Темур бирор томонга отланиб, Самарқанд унинг қўшинларию ёрдамчиларидан холи бўлиб, ўша бўстонлар бўш қолса, шаҳар аҳлидан бадавлату мискинлар у бўстонларга қараб йўл олардилар. Чунки бу боғлардан кўра яхши ва ажойиб дам оладиган, булардан кўра роҳатланишга мувофиқроқ ва осойиштароқ жой йўқ эди. Боғлардаги ширин, лаззатли мевалар барчага баббаравар текин эди. Чунки мевалардан бир қинтори ҳам арзимаган баҳога бўлса-да, сотилмасди».

Мана неча асрдирки, Амир Темур боғларининг номлари авлоддан-авлодга ўтиб яшаб келмоқда. Ҳозир ҳам улар кенг истеъмолда. Гўзал ва кўркам, хушманзара ва фусункор бу бўстонлар буюк маърифатпарвар бобокалонимиз, йирик тарихий шахс Амир Темурга бўлган юксак ҳурмат-эътибор, эътиқод тимсолидир.

Носиржон ОХУНОВ,
филология фанлари номзоди,
доцент.

Ҳаёт сабоқлари

КИПРИККА ИЛИНГАН КЎЗ ЁШИ

«Дилдан айтилган сўз дилга ўрнашади» деган нақл борки, яхши нутқ қалбни тўлқинлантиради. Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримовнинг халқона нутқлари одамлар кўнглида доим қониқиш ва мафтунлик ҳис-туйғуларини уйғотади. Президентимиз Самарқанд вилояти кенгаши сессиясида нутқ ифода қила туриб, катталар ёши улғайиб бораётгани, улардан кейин кетма-кет ўринбосар ёш авлод етишиб келаётгани ва уларнинг тарбиясига ўз вақтида алоҳида эътибор бериш кераклигини, зеро умр қалпоқни кийиб бир айлантиргунча тез ўтиб кетаётганини ўта куюнчаклик билан гапирдилар. Дарҳақиқат бу калимада буюк ибрат ва ҳикмат бор.

Умр! Бу инсонга берилган шундай бир улуғ неъматки, ҳаётда сабоқ ва савоб олиб яшаш керак бўлади. Олам гўзалликда нафис, ҳаёт лазиз, умр эса жуда азиздир.

Одатда, умр «Вақт» деган кўринмас ҳодисот муддати билан ўлчанади. Вақт эса бутун олам коинотининг айланиши билан боғлиқдир.

Бинобарин биз вақтни моҳиатан яхлит тасаввур этиб бўлмаслигини ҳам эсда тутамиз, чунки Вақтнинг бошланиши ҳам, тугаш вақти ҳам йўқ, буни билиб ҳам бўлмайди. Шунинг учун мозий ва ҳозирги замон олимлари-ю алломалари: «Дунёда Вақт қачон бошланган ёки қачон тугайди?» деб сўраш бемаъниликдир» дейдилар. Лекин Ер юзидаги барча борлиқнинг мавжуд бўлишидан тортиб, сўнгги дамигача Вақтнинг ҳисоби илоҳий қудрат билан аниқ ўлчаб қўйилган. Ҳар бир нарсанинг яралиши, яшаши ва якун топиши, яъни таназзулга юз тутиши табиат қонунидир, дунёмизда ҳеч нарса абадий эмас. Тирик мавжудот ичра гултожи бўлмиш инсон умри ҳам ҳисоб-китоблидир.

Тарихнинг кўҳна мозийидан бизгача етиб келган манбаларда айтилишича, Одам Ато ва Момо Ҳаво авлодларимиз минг йилгача умр кўрганлар. Қадимда инсоннинг энг кам умри юз-икки юз йил ҳисоби атрофида кечганлигига тарих ёдгорликлари-ю ёдномалари кўплаб шоҳидлик беради. Замону даврларнинг ўтиши билан ўша пайтлардан бани одам кибру ҳаволаниб жаҳолат, қабоҳат, разолатга юз тутиб, бир-бирига бўҳтону туҳмат билан қарайдиган бўлиб, урушиб қон тўкиб залолатга, яъни гумроҳликка дучор бўлдики, оқибатда умр ўлчови минг йилдан анча пастга тушиб кетган, кейинги авлодларнинг тақдири эса яна ҳам ачинарли бўлиб, умр қисқарганлиги бани башарга сир эмас.

Хўш, умрни нима қисқартиради?

Инсон умрини қисқартирадиган энг разил ёв — урушдир. Ҳаётнинг синалган катта сабоғи шундан далолат берадики, дунёдаги ҳар қандай урушлару адоватлар нафс ва ҳасад балосидан келиб чиқади. Нафс балоси билан ҳасад балосининг одамлар ўртасида хакалак отиб ёйилиши одам болаларини залолатга, йўлдан адашишга, шахсиятпарастликка, порахўрликка, бировлар меҳнати ҳисобидан мол-дунё тўплашга, ҳаром-хариж еийишга, ўнғай-текин яшашга олиб келди.

Дунё бўйича одамзотнинг умри нега қисқариб боришига сабабларнинг баъзиларини айтиб ўтдик. Энди шунчалар қисқа умрни узайтириш, ақалли уни ҳозирги ҳисобда сақлаб авайлаб ўтказиш ҳақида, умр қадрига нега етмаслигимиз тўғрисида ҳам куюниб ўйлашимиз керак. Биз ўзбеклар матонатли, сабр-бардошли, иродали, меҳнатидан роҳат қиладиган, дили пок, нияти соф, жасоратли халқмиз. Очиқ гап, айримларимиз умр қадрини билмаймиз, бу шошилинч ҳаётда оила, бола-чақа, турмуш-рўзғор ташвишлари деб жонимизни жабборга берамиз, асабларимизни бекорга эговлаймиз.

Аслида ҳуда-беҳуда, майда-чуйда гапларни орқага ташлаб, бир-бирimizнинг айбигуноҳимизни кечириб, ғийбатдан кулфат чиқариб юргандан кўра, аҳил-иноқ бўлиб ҳаётни ширин ўтказиш, ўзаро дилкашу дардкаш бўлиб яшаш нақадар гўзал ва ибратдир, ахир бу ҳаёт ҳар биримизга ғаниматдир. Доно кексаларимиз: «Бу дунё бир меҳмонхона, ҳамма навбат билан меҳмондек келади ва кетади» дейишларида ҳикмат бор.

Ҳаёт шунақа, лекин ширин умр эса қимматлидир. Афсуски, инсон боласи куч-қувватга тўлиб соғ-саломатлиги яхши пайтида унинг қадрига унчалик етмайди, наздида дунёнинг ҳамма ишларига бемалол улгурадигандек юраверади. Алишер Навоий бобомиз ибораси билан айтганда «умр гулшанининг баҳори» ва «ҳаёт шабистонининг наҳори»ни кечираётган ёшлик йилларнинг завқ-шавқлари фаввораси жўшқинлигидан киши умр баҳори ва умрнинг мунаввар тонги жуда тез ўтиб кетганини пайқамай ҳам қолади, кейин ачиниб: «Во дариғ, ёшлик йиллар ҳам ўтди-кетди» деб афсус-надомат қилинади. Халқ нақлида: «Ёшликда билганинг — тошга ёзганинг, қариликда билганинг — музга ёзганинг» дейиладики, умрнинг олтин чоғида фурсатни беҳуда, тaралла бедодлик билан ўтказмай инсоний ахлоқ-одобни, муомала-муносабатни, илму ҳунарни, ғайрат-шижоатни, ширинсуханлик ва одилликни ихлос-эътиқод билан ўрганиб олинса, одам учун бир умрга унутилмас одатга айланади, бу эса ҳаётда яхши ва мазмунли яшаш учун доим ойдин-равшан йўлларни очиб беради.

Ёши бир жойга бориб қолган одам умр сарҳисобини қилса, назарида худди кечагина дунёга келгандек, умри-ҳаёти шамолдек «ғир» этиб ўтиб кетгандек туюлади. Вақт шунақа, тез ўтаверади, у ҳеч ким, ҳеч нарса, ҳеч бир омил, ҳар қандай куч-қудрат билан ҳам ҳисоблашмайди. Лекин вақтни нисбий олганда, у кимларгадир жуда секин ўтаётгандек, кимларгадир эса шарқираб оқаётган сувдек тезкор сезилади. Нисбий вақтнинг бизнинг назаримизда секин ёки тез ўтиши туйғуларимиз билан боғлиқ. Албатта, дангаса одамга вақт ўтиши қийин, у бошини қайси деворга уришини билмай гангиб юраверади, ғайрат-шижоатли одам эса ҳеч бекор туролмай фойдали иш қиладиради, вақтини елга совурмай мунтазам ҳаракатда зарурий ишларини бажариб олади, яъни вақтдан тўлиқ фойдаланади ва ҳатто вақтни қувиб ўтишга ҳам эришади. Бундай одамларни чаққон ва доно дейдилар. Буюк Абу Али ибн Сино, Абу Райҳон Беруний, Мир Алишер Навоий каби алломa боболаримиз жилд-жилд китобларни бир умр давомида ёзиб улгуришга вақтни қандай топганига ақлимиз ҳайрон, сўзлашга безабон қоламиз! Шулардан хулоса чиқариб айтганда, ҳар бир инсон ўзига буюк неъмат қилиб берилган умрни «фалакнинг шамолига совурмай», қўлдан келганча, баҳоли қудрат нимадир ижод этиб, ниманидир ихтиро қилиб ёки қандайдир бир ёдгорлик қолдирса, тасаввур қилинг, ҳаёт фаровонлиги нақадар юксак чўққиларга кўтарилар эди!

Яна такрор айтиш фойдадан холи эмасдирки, умр Вақт билан қувалашиб, ҳеч сездирмай тез ўтади. Машҳур ёзувчимиз Ойбек: «Умр — қуш уйқуси» дебдилар. Аллома шоиримиз Ғафур Ғулом эса:

Бир оннинг баҳосин ўлчамоқ учун
Олтиндан тарозу, олмосдан тош оз.

деб хитоб айлабдилар.

Бир донишманд: «Умр киприкка илиниб турган кўз ёши, тушди-кетди, умр шундай тез ўтади» деган экан.

Дунё тиббиётининг даҳоси Абу Али ибн Сино умр биносининг нимага суянганига ишора қилиб, унинг абадий эмаслигини мана бу шеърий сатрларда ифодалаган эканлар:

Умринг кўпи билан бир-икки нафас,
Нафас эса кичик бир шамолу сас.
Шамолга таянмиш умринг биноси,
Мустаҳкам иморат елга таянмас.

Кўҳна бу олам яратилгандан бери ўтган вақтни ва энди қачон тугаши номаълум бўлган, шитоб билан кечаётган вақтни қўшиб ҳисоблаганда унга қиёсланса инсон умри чиндан-да «бир-икки нафас»дек жуда қисқадир, шу умр ҳам бани одамга берилган буюк неъматдир!

Доноларнинг бу ҳикмат-ибратларидан хулоса чиқариб, умрнинг ҳар бир дақиқасини азизу мукаррам билмоғимиз, саломатлигимизни асрашимиз, наслу насабимизни, келажак авлодимизни комил инсонлар қилиб етказишимиз, бир-биримизга юрак-юракдан меҳр-оқибатли бўлишимиз, одобу одатларимизни яхши хулқлар билан безатмоғимиз керак.

Халқимиз узоқ йиллар давомида мустамлака мутеълигида яшадики, не-не азиз умрлар хазон бўлди, эл-юртимизнинг ватанпарвар ва миллатини севган не-не фидойи фарзандлари адолатсиз тузум қурбони бўлдилар, улар жисмонан орамиздан кетсалар-да, овозу руҳлари қаторимизда ва қалбларимизда яшаб турибди. Файласуф шоиримиз Мақсуд Шайхзода бундай фидойи инсонларнинг умри мангуликка даҳлдор эканига ишора қилиб мана бу ўлмас сатрларни битган эдилар:

Умрлар бўладики,
Тиригида ўликдир.
Ўлимлар бўладики,
Ўлган одам тирикдир...

Мустақиллик қуёши порлаган Ўзбекистонимизда ўша шаҳидларнинг, умри зулмдан завол топиб кетганларнинг ҳаққи учун, пок руҳлари шод бўлсин учун фидойи бўлиш қарзимиз ва бурчимиздир.

Она Ўзбекистонимизда Мустақиллик беш ёш сари одимламоқда. Одатда, мактаб баҳо кўрсаткичида «5» рақами «Аъло» деган маънони англатади. Бундан Мустақиллигимиз аъло йўлга кирди ва ҳаётимиз аъло бўлади, деган эзгу умид-ишонч туғилади. Зотан, Президентимиз Асосий Қонунимиз кунига бағишланган тантанали йиғилишда оғир йиллар ортда қолганини ва янги 1996 йил фаровон ҳаёт сари ўтиш йили бўлади, деб фахру шуур билан айтдилар.

Ҳаёт чиндан ҳам лазиз, умр эса азиз. Мустақил, Озод, Ҳур, Эркин, Адолатли ва ҳуқуқий давлатда Тинчликда яшаб, эл-улусга, она диёримизга хизмат қилиш нақадар бахт! Бинобарин адолатли ва ҳуқуқий тизимли мамлакатда инсон қадрланиб, умри ҳам азиз бўлаверади!

Тўлқин РАСУЛЕВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист.

Маданият хабарлари

ҚИЗИҚИШ БИЛАН

Маданият уйларида фаолият олиб бораётган ҳаваскорлик дасталарининг концерт томошалари ҳам санъат мухлислари томонидан катта қизиқиш билан кутиб олинмоқда. Шаҳримиздаги Машраб маданият уйининг «Ўзбекистон» ашула ва рақс дастаси намойиш этаётган «Гуллар ўлкасидир Ўзбекистоним» деб номланган янги дастур шинавандалар томонидан катта қизиқиш билан кутиб олинди. Даста ижодий гуруҳи бепоён Ватанимизни дилрабо куй ва қўшиқларда тараннум этганлар. Дастурни дастанинг бадиий раҳбари Абдурауф Зокиров саҳнага олиб чиққан. Умиджон Тошмуҳамедов, Зулфия Эшонова, Рўзмат Мамажонов ва бошқалар талқинидаги дил наволари барчага манзур бўлмоқда.

ДЎСТЛИК ТАРОНАЛАРИ

Толибжон Содиқов маданият уйининг «Дўстлик» татар-бошқирд дастаси намойиш эта бошлаган «Дўстлик оқшоми» деб номланган янги дастур ҳам шинавандалар томонидан хушнудлик билан кутиб олинди. Ижодий жамоа татар, ўзбек куй ва қўшиқларини маҳорат билан саҳнага олиб чиққан. Айниқса дастурдан ўрин олган татар халқ рақслари, дўстлик, муҳаббат, дориломон кунлар мадҳ этилган ўзбек қўшиқлари кўпчиликка манзур бўлмоқда.

ЯНГИ ДАСТУРДА

Тошкент тўқимачилик маданият саройининг «Лола» қизлар рақс дастаси «Рақсларда ҳаёт тасвири» деб номланган янги дастурни санъат мухлислари ҳукмига тақдим этдилар. Маданият саройига ташриф буюрганлар дастанинг гўзал ва мафтункор рақсларидан баҳраманд бўлиб, уларнинг маҳоратларини олқишлаб қайтдилар.

ДИЛ ҚУЙЛАСИН

Кўзи ожизлар маданият саройининг «Дил қуйласин» ашула ва рақс дастасининг ижодий жамоаси «Кўнгилларга яқин қўшиқлар» деб номланган янги мусиқий дастурини тайёрладилар. Замонавий муаллифларнинг қалбларга сарxушлик бахшида этувчи қўшиқлари истиқлол, Ватан, юртимизнинг қалби дарё кишилари тараннум этилган тароналар кўпчиликка манзур бўлмоқда. Дастурни дастанинг бадиий раҳбари Илҳомжон Эшонхўжаев саҳнага олиб чиққан. Даста иштирокчиларидан Ўринбой Эрматов, Ботиржон Қосимов, Исроил Орипов, Ботир Тўлагановларнинг маҳорат билан ижро этган куй ва қўшиқлари дастурга кўтаринки руҳ бағишлаган.

ЗАМОНАВИЙ РАҚСЛАР

Шаҳримиздаги темирйўлчилар маданият саройида фаолият олиб бораётган «Романтика» замонавий рақслар дастаси ижодий жамоаси томонидан тайёрланган «Оққушлар осмони» деб номланган янги дастурни санъат ихлосмандлари ҳукмига ҳавола этдилар. Ижодий жамоа томонидан тайёрланган рақслар гулдастасидан замонавий рақслар билан бирга шарқ ва Европа халқларининг томошабоп рақслари ўрин олган.

САҲНАДА — «ЁШЛИК ОҚШОМИ»

Маданият уйининг ижодий жамоалари ўзларининг янги дастурлари билан шаҳримиз мактаблари, завод ва фабрикаларга ташриф буюрмоқдалар. Куни кеча Мирзо Улуғбек маданият уйининг «Марафон» эстрада қўшиқлари дастаси ижодий жамоаси шаҳримиздаги 68-ўрта мактабда бўлдилар. Эстрада дастасининг «Ёшлик оқшоми» деб номланган янги дастури мактаб ўқувчилари томонидан катта қизиқиш билан кутиб олинди. Шўх шодумон тароналарга ёшлар мириқиб рақс тушдилар, дилрабо қўшиқларни тинглаб дам олдилар.

МУСИҚА ОЛАМИГА САЁҲАТ

Мазкур маданият уйида ўтказилаётган турли тадбирлар ҳам мухлислар томонидан катта қизиқиш билан кутиб олинмоқда. Ижодий жамоанинг «Мусиқа оламига саёҳат» деб номланган дастурига ташриф буюрган шинавандалар ўзбек мусиқаси, унинг тарихи, бугунги замонавий мусиқа ҳақидаги суҳбатдан баҳраманд бўлдилар, Ўзбекистон композиторлар уюшмаларининг аъзолари эса янги яратилаётган асарлар ҳақида тўпланганларга сўзлаб бердилар. Кеча сўнгида ўзбек халқ чолғу асбоблари дастаси томонидан тайёрланган «Дил нолалари» деб номланган концерт намойиш этилди.

Салоҳиддин СИРОЖИДДИНОВ.

Билим масканларида

МАКТАБНИНГ БИР АСРЛИК ТЎЙИ

Шайхонтоҳур туманидаги Ҳаким Мусаев номли 38-мактабнинг бир асрлик тўйига тайёргарлик ишлари ёзги таътил пайтиданоқ бошлаб юборилганди. Мактаб тарихи ўрганилди. Ўтган йиллар мобайнида ишлаган ходимлар ва уларнинг оила аъзолари ҳамда кекса ўқитувчилар билан учрашиб уларнинг хотиралари йиғилди. Собиқ битирувчиларнинг тақдири билан қизиқилди. Бу ишларни амалга оширишда мактаб ҳудуди жойлашган Сарҳумдон маҳалласи фаоллари билан мактаб жамоатчилигининг биргаликда уюшиб ишлаши қўл келди...

Ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликда унум бўлади, деб бекор айтишмаган. Тайёргарлик ишлари ниҳоясига етиб сўнгги маслаҳат пишгач фаоллар ёрдамида меҳмонлар мактабга таклиф қилина бошланди. Ушбу зиё масканининг нафақат шаҳримизда, балки мамлакатимиз бўйлаб обрўси юқори эканлиги тантана кунлари янада равшан бўлди. Чунки узоқ йиллик шонли тарихга эга бўлган мазкур зиё масканининг асосчилари ҳамда собиқ талабалари ҳар бири ўрганса арзийдиган тарихга эга.

Куни кеча мактаб биноси одатдагидан ҳам гавжум бўлди. Мактаб раҳбари Муҳайё Обидова билим масканининг бир асрлик тўйи тантанасини очди. Шундан сўнг меҳмонларга сўз навбати берилди. Улар сўзларида ўқувчилик йиллари билан боғлиқ бўлган хотиралари билан ўртоқлашдилар. Собиқ мактаб раҳбарлари, меҳнат фахрийлари ва ўқувчилар ҳам ўз дил изҳорларини айтдилар. Эл, халқ учун беминнат хизмат қилувчи илм даргоҳида ишлаб ўтган азиз, мўътабар инсонлар ёд қилинди ва раҳбар бўлиб хизмат қилган устозлардан Ҳасанхон домла Исломов, Руқия опа Зарипова, Ҳаким ака Мусаев, Анвара опа Алиева, Мирҳосил ака Ўлжаевларнинг оила аъзоларига сўз берилди.

Мактабимиз йилномасига назар ташлар эканмиз, унинг босиб ўтган йўли биз учун доимо намуна, — дейди биз билан суҳбатда мактаб раҳбари Муҳайё Обидова. — 38-мактаб унинг асосчиси Ҳасанхон домла Исломов номи билан боғлиқ. Ҳасанхон домланинг мактаби дастлаб Тошкентнинг Кўкча даҳасидаги «Оби назир» маҳалласида Мир Алишо охунд ўғли Мир Исломшо домла ҳовлисида дунёга келган. Ҳасанхон домла дастлаб бир синф хонасидан иборат бўлган, кейинчалик яна тўртта синф ташкил қилинган. 1918 йилнинг 9 сентябридан бошлаб Ҳасанхон домланинг мактаби Тошкент шаҳар маориф шўъбасига қарашли Шайх Саъдий номидаги 18-мактаб деб атала бошланди.

1935 йилда мактабнинг янги замонавий биноси қад кўтарди ва у 38-«Известия» номли мактаб деб юритила бошланди. 1991 йили ушбу зиё маскани янги замонавий тўрт қаватли бинога кўчиб, Ҳаким Мусаев номи билан атала бошланди. Ҳаким ака ўзининг 50 йиллик иш фаолиятини шу зиё масканида педагогликка бағишлаган инсон эди...

Ҳозирги кунда бу мактабда 710 ўқувчи таълим олмоқда. Мактаб жамоаси доимо изланишда. Табақалаштирилган синфлар баъзи фанлар бўйича чуқур ўргатиладиган тажриба синфлари очилган. Физика, математика фанларини чуқур ўргатиш мақсадида Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти билан ҳамкорлик шартномаси тузганмиз.

«Замонавий дарс», «Замонавий мактаб» деган иборалар кейинги вақтларда тез-тез қулоққа чалинмоқда. Биз ҳам мактабни замонавий қилиш йўлида анча саъй-ҳаракатларни режалаштириб қўйганмиз. Бизнинг асосий мақсадимиз тадбиркор ёшларни тарбиялашдан иборат. Лекин тадбиркорлик асил маъноси илмдаги изланишларни, ахлоқдаги ибратни, ишдаги уддабуронликни назарда тутади. Биз ана шу қонун-қоидаларни ишимизга асос қилиб олганмиз.

Хуллас, мактабнинг бир асрлик тўйи ўзига хос равишда қизиқарли ўтди. Мактабда фаолият кўрсатаётган ҳаваскорлик дастаси томонидан ижро этилган қўшиқлар, гўзал ва мафтункор рақслар меҳмонларни хушнуд қилди.

Тантана сўнгида Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирининг ўринбосари Муртазо Султонов бир гуруҳ таълим фидойиларига нишонлар топширди. Жумладан, мактаб раҳбари Муҳайё Обидова, тил ва адабиёт ўқитувчиси Мавжуда Рихсиева, тил ва адабиёт ўқитувчиси Мамлакат Сайдалиева, бошланғич синф ўқитувчиси Озода Азимовалар «Ўзбекистон халқ таълими аълочиси», тил ва адабиёт ўқитувчиси Ҳилолиддин Шаҳобиддинов, инглиз тили ўқитувчиси Маърифат Акромовалар «Халқ таълими фидойиси» унвонига сазовор бўлишди.

Дония ЗОКИРОВА.

СУРАТЛАРДА: билим масканининг бир асрлик тўйидан лавҳалар.
Рустам Шарипов олган суратлар.

Юрган — дарё

ЭШИТГАНДАН КЎРГАН ЯХШИ

Сергелилик мактаб ўқувчиларининг ўқишдаги муваффақиятлари фақаттина «аъло» баҳоларда эмас, балки Самарқанд, Бухоро каби тарихий шаҳарларга бир неча кунлик саёҳат учун бепул йўлланмалар билан ҳам рағбатлантириладиган бўлди. Туман Ёшлар Иттифоқи қўмитаси ва шаҳар тадбиркорлар касаба уюшмасининг Сергели тумани бўлими биргаликда ана шундай қизиқарли рағбатлантириш тадбирини уюштирдилар.

— Бу тадбирдан асосий мақсад — ўқувчиларни аъло ўқишга қизиқтиришдан ташқари, юртимизнинг бой тарихини чуқур ўрганиш ҳамдир, — дейди туман Ёшлар Иттифоқи қўмитасининг биринчи котиби Илҳом Акромов. — «Минг марта эшитгандан бир маротаба кўрган яхши», дейилганидек, ўқувчилар синфхоналарда олган билимларини бевосита сафар таассуротлари билан мустаҳкамлайдилар. Қишки таътилдан сўнг дастлабки ўқув чораклари натижасига кўра, 25 нафар ўқувчига саёҳат йўлланмаларини топширамиз. Бу — иккинчи сафар ҳисобланади. Якунланаётган йил бошида 30 нафар ўқувчи Самарқанд ва Бухоро саёҳатида қатнашган эдилар.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ.

ЖАМИЯТ, ҚОНУН, ТАРТИБОТ

Ҳақ-ҳуқуқингизни биласизми?

ЁРИШГАН КЎНГИЛ

...Шу куни жамоат қабулхонасига ҳар турли ҳуқуқий маслаҳат билан мурожаат этувчилар унча кўпчиликни ташкил қилмади. Хонани ёпиб энди кетишга тараддуд қилиб турган эдим, бир боласини қўлида кўтариб иккитасини етаклаб олган аёлнинг мен томон келаётганини кўриб, яна хонамга қайтдим...

— Илтифотингиз учун раҳмат. Менинг дардимни тинглаб бирор маслаҳат берармикансиз деган ният билан ҳузурингизга шошилиб келаяпман, — деди аёл.

— Чамамда сизнинг дардингиз оилага алоқадор бўлса керак.

— Ҳа, топдингиз.

— Хўш, эшитаман.

— Бизнинг турмуш қурганимизга ҳам унча кўп вақт бўлгани йўқ, — қалб дафтарини оча бошлади аёл. — Кўриб турганингиздек икки ўғил, бир қизимиз бор. Бошида турмушимиз яхши эди. Турмуш ўртоғим Қобил ака топган-тутганини оиламизга келтирар, бирортамиз касалланиб қолсак куюнчаклик билан атрофимизда гирдикапалак бўлар эди. Тижоратга қўл урдию ишлари юришиб кетди. Дастлаб шаҳарнинг бир жойида дўкон очди, кейинчалик эса турли туманларда дўконнинг шохобчалари фаолият бошлади. Кишини пул қутуртиради, деганлари рост экан. Даромад кўпайиб уйга кеч келадиган бўлиб қолди. Кайфу сафо қилиб тунда эшик тақиллатадиган одат чиқарди. Тез орада машиналик бўлди, дала-ҳовли қурдик. Бора-бора уйга уч-тўрт кунлаб келмайдиган бўлиб қолди. Келганда ҳам маст ҳолда бўлиб 3-4 соат ухлаб кетар эди. Менинг эътирозу илтижоларимни писанд ҳам қилмасди. Менга қўл кўтарадиган, уйдан ҳайдайдиган бўлиб қолди. Бундай пайтларда кўз ёшим билан ота-онамникига боришга мажбур бўлар эдим.

Бир куни ҳаво совуқ бўлишига қарамасдан Қобил акам мени уйдан юпун кийимда тун қоронғусида ҳайдаб чиқарди. Калтак таъсиридан юз-кўзим моматалоқ ҳолда икки болам билан ота-онамникига кириб бориб ҳушимдан кетдим. Касалхонада даволаниб чиқдим. Бироқ оилам бузилмасин, болаларим отасиз ўсмасин, деган мақсадда эримнинг калтаклаганини касалхона ходимларига айтмадим. Ота-онамнинг мақсадлари ҳам шу эди. «Уч болани тирик етим қилгандан кўра бироз чидасанг турмушларинг яхши бўлиб қолар», деб юпатдилар. Уйга келганимда эса у кишининг қўполлиги, дўқ-пўписа, йўқ қилиб ташлайман дейишларию қўлига нима тушса мен томон улоқтириши давом этаверди. Қўлига бир ҳовуч пулни ушлаб олиб, «Мана кўрдингми, ҳамма нарсани сотиб олишга қурбим етади», — деб мақтанарди. Ҳақиқатан ҳам шундай бўлса керакки, уйга тунлари ўз шахсий машиналарида келганию машинада ўтирган қизлар билан ўпишиб хайрлашаётганининг ҳам гувоҳи бўлганман.

Хуллас тақдир экан, бизни суд ажратди. Шу билан бирга суд уч ёш болани инобатга олиб турмуш қуриб яшаб келган уйимиздаги икки хонани мен ва болаларимга бириктириб қўйди.

Ҳозир суднинг қарори бўлишига қарамасдан собиқ турмуш ўртоғим мени ва болаларимни уйга қўймаяпти. Энди нима қилишим керак?..

Аёл оғир тин олиб кўзидаги ёшларни артар экан қўшиб қўйди: «Бу одамнинг қўлидан ҳар қандай нохуш иш келади. Мен у кишидан қўрқаман. Ахир ёш жонимга қасд қилиши мумкин. Борадиган жойим йўқ, кўчада қолишим мумкин. Сиз қандай маслаҳат берасиз?»

— Ота-онангизнинг сизга ҳозирча вақтинчалик турар жой ажратиб туришга имконлари борми?

— Бундай имконият йўқ. Чунки ака-укаларимнинг ҳам ўз оилалари бор. Турар жой улар билан банд. Ҳозир синглимнинг уйида вақтинча яшаяпмиз.

— Суд сизни уч болангиз билан жавобгарнинг уйига киритиб қўйиб, амалдаги қонунга асосланган ҳолда иш тутган, — дедим мен. — Қарор эса қонуний ҳужжат ҳисобланади. Уни тан олмаслик мутлақо мумкин эмас. Бордию оилангизнинг кўчиб киришига жавобгар томонидан қаршилик кўрсатиладиган бўлса, у суд ижросини ҳам тан олмаса у ҳолда ички ишлар бўлими ходимлари иштирокида уйга киритиб қўйиласиз. Жавобгар эса қонунга бўйсунмагани учун маъмурий жавобгарликка тортилиши мумкин.

Шуни ҳам билиб қўйингки, жавобгар томонидан ҳар қандай дўқ-пўписанинг ҳам жавобгарлиги бор. Истиқомат қиладиган жойингизнинг ҳудуд нозири лозим бўлса оилангиз можаросига аралашиб сизни ҳимоя қилиши лозим. Жавобгарнинг қонун олдида жавоб бериши, ноқонуний ишлардан ҳоли бўлишга ундаши керак.

— Демак, менинг киритилиб қўйиладиган уйда яшашга ҳаққим бор экан-да?

— Ҳа, тўлиқ ҳаққингиз бор. Ўзбекистон Республикаси Никоҳ ва оила, фуқаролик қонунлари сизни ва сизга ўхшаган аёлларни ҳимоя қилади.

...Аёл хонадан кўнгли бирмунча ёришиб, умид билан чиқиб кетди. Мен эса ўйга толдим. Айрим кишилар, айниқса аёлларимиз ўз қонуний ҳақ-ҳуқуқларини билмаганлари учун қийналиб, сарсон бўлиб юрибдилар. Ҳолбуки, улар истаган ҳуқуқий маслаҳатхоналарга бориб ўзларини қизиқтирган барча масалалар юзасидан тўла ва атрофлича жавоб олишлари мумкин.

Абдужалил ҲАСАНОВ,
ҳуқуқшунос.

Кўза кунида синади

ОҒУФУРУШЛАРНИНГ ПАЙИ ҚИРҚИЛМОҚДА

Транспорт ички ишлар бошқармасининг ходимлари турли гиёванд моддаларни Ўзбекистон ҳудуди орқали олиб чиқиб кетмоқчи бўлган қора ниятли жиноятчиларнинг зарарли ҳаракатларига чек қўймоқдалар.

Шу йилнинг 28 сентябрь куни Андижон — Челябинск йўналишида қатновчи поездни кузатиб бораётган транспорт ИИБ жамоат тартибини сақлаш хизмати милиционерлари, милиция катта сержанти Маърифжон Сотволдиев ва милиция кичик сержанти Маҳамаджон Юсуповлар Бекобод — Ховос оралиғида вагонларни кўздан кечираётиб II-вагонда кетаётган шубҳали шахс — Хўжанд шаҳрида яшовчи Э. исмли кишини қўлга олганлар.

Чаққон ҳаракат қилган ходимлар фуқаро Э. вагоннинг кўзга ташланмайдиган жойига яшириб қўйган қорадори гиёвандлик моддасини топганлар. Тортиб кўрилганда оғунинг оғирлиги салкам 10 килограмм эканлиги маълум бўлди. Милиция ходимларининг ҳушёрликлари туфайли кўплаб одамларни заҳарлаши мумкин бўлган оғу йўқ қилинди.

Хўжанд шаҳрида яшовчи Киселёвлар ва Пасашкова фамилияли аёл ўзаро ҳамкорликда 115-Конибодом — Екатеринбург поездида Россия сафарига отланган эканлар. Сергак посбонларимиз томонидан текширув ўтказилганида Киселёвларнинг сумкасида 8 килограмм 560 грамм қорадори ва 4 килограмм 570 грамм гашиш гиёванд моддалари борлиги аниқланди. Уларнинг ҳамроҳи Пасашкованинг сумкасидан эса 6 килограмм 140 грамм қорадори топилди.

Тошкент шохбекати тармоқ ички ишлар бошқармаси ходимлари, милиция майори В. Абдураҳмонов, милиция капитани Д. Ёқубов, милиция капитани М. Қурбонов, милиция катта лейтенантлари М. Қодиров, Н. Эралиев, К. Тошматовлар ҳамда милиция сержантлари Бобоназаров ва С. Юнусовларнинг биргаликдаги самарали саъй-ҳаракатлари натижасида жами миқдори 19 килограмм бўлган гиёванд модда билан республикамиз орқали ўтиб кетмоқчи бўлган жиноятчилар гуруҳи қўлга олинди.

Милиция ходимларини доғда қолдирмоқчи бўлиб «шохида» юрган жиноятчиларнинг ўзлари доғда қолдилар. Ёши улғайиб қолганда шайтон йўлига кириб, юзи қора бўлган бу кимсаларнинг қўлларига қаёқдан шунча гиёванд модда тушиб қолганлиги эса энди терговда маълум бўлади.

Фахриддин АБДУРАЗЗОҚОВ,
транспорт Ички ишлар
бошқармасининг нозири.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг бошланғич милиция тайёрлов мактабида тингловчиларнинг ўз соҳалари бўйича ҳар томонлама билим-кўникмаларга эга бўлишлари учун барча шарт-шароитлар муҳайё этилган. Ўқув даргоҳида кўргазмали қуроллардан ҳам кенг фойдаланилаётгани малакали тартиб посбонларининг етишиб чиқишларида муҳим омил бўлмоқда.
СУРАТДА: тингловчилар машғулот пайтида.

Ҳодиса

ТАЛАБГА БЎЙСУНМАГАНЛИГИ УЧУН

Кеч соат 19 дан 45 дақиқа ўтганда пойтахтнинг Пушкин кўчаси бўйлаб машиналар қатнови анча сийраклашиб қолганди. Ўзбекистон Республикаси ИИВ ДАНБ нозири, милиция кичик сержанти У. Раимбеков хизмат вазифасини ўтаётиб шу вақтда катта тезликда келаётган «Хундай соната» русумли автомашинани кўриб қолади ва тўхташ ишорасини кўрсатади. Ҳайдовчи В. Борис норози бир кайфиятда инспекторга ўдағайлаб кетади. Шунда У. Раимбеков ҳайдовчининг маст ҳолда эканлигини сезиб қолади ва ундан ҳайдовчилик гувоҳномасини кўрсатишини қатъий талаб қилади ҳамда бу аҳволда машина бошқариш мумкин эмаслигини алоҳида уқтиради.

Айни бир пайтда машинадан аёл киши шошиб тушиб келади-да, у ҳам нозирга нисбатан қўпол муомалада бўла бошлайди. Ва шартта чўнтагидан газ баллончани олиб милиция ходимининг юз-кўзига сепади. Ҳайдовчи ва аёл машиналарига ўтириб воқеа жойидан яширинишга ҳаракат қилишади.

У. Раимбеков зудлик билан алоқага чиқиб барча постларни огоҳлантирди. Натижада улар орадан икки соат ўтар-ўтмас қўлга олинди. Маълум бўлишича, В. Борис ҳеч қаерда ишламайдиган ва шу куни у маст ҳолда бир неча ДАН масканларида тўхтамай қочиб юрган шахс экан. Аёл эса 1963 йилда туғилган, давлат корхоналаридан бирида муҳандис бўлиб ишловчи К. Элеоноралиги аниқланди.

Бу шахсларнинг йўл ҳаракатини қўпол равишда бузганлиги, милиция ходимининг қонуний талабига буйсунмаганлиги ҳамда унга нисбатан қаршилик кўрсатганлиги учун тегишли жазо олишлари муқаррардир.

Раҳмон МИРЗАЕВ.

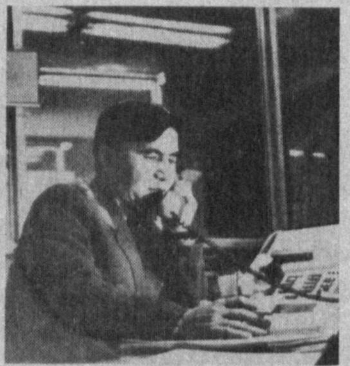

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг тезкор навбатчилик қисмида доимо иш тиғиз бўлади. Бу ерда «02» га қўнғироқ қилувчилардан тегишли маълумотлар ёзиб олингач, зудлик билан чора-тадбирлар кўришга киришилади.

СУРАТДА: шаҳар милицияси тезкор-навбатчилик қисми навбатчиси, милиция подполковниги Абдужаббор Аҳмаджонов навбатдаги маълумотларни қайд этмоқда.

* * *

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси ходимларининг тақсимот пайти.

Рашид Галиев олган суратлар.

Шаҳримизнинг Юнусобод тумани 7-даҳасида истиқомат қилувчилар — Сергей ва Геннадийнинг ҳеч қаерда ишламай, бекорчиликдан турли хил безорилик билан шуғулланишларидан безор бўлишганди. Аммо уларга на маҳалла кексалари ва на ота-оналари вақтида маслаҳат берди. Икки ёш йигитнинг нопок йўлларга кириб ножўя хатти-ҳаракатини кўра-била туриб томошабин бўлишди. Биргина ҳудуд нозири уларни бир неча бор ҳузурига чақириб суҳбатлашди, йўл-йўриқ кўрсатди, фойдали меҳнат билан шуғулланишни тавсия қилди. Сергейни ҳатто «Гоног» кичик корхонасига ишга киритиб ҳам қўйди. Геннадий эса ишга жойлашишни хаёлига ҳам келтирмади. Маошдан-маошга яшашга сабри чидамасди, унинг. Шунинг учун ошнаси Сергейга кунлардан бирида шундай деди:

— Давлат корхоналарида ишлаганинг билан косанг оқармайди. Мен эса буни яхши билганим учун ишламайман ҳам. Агар истасанг, бир кунда фалон сўмлик бўлишимиз мумкин. Айш-ишрат ҳам кўнгилдагидек ўтади. Бунинг устига ўзимиз ҳам дурустроқ кийиниб юрамиз тижоратчиларга ўхшаб. Нима, бизнинг улардан қаеримиз кам? Мен ғаройиб режа тузиб қўйганман...

Ножўя иш—келтирар ташвиш

БЕКОРЧИДАН ҲАММА БЕЗОР

Шу куни улар кўчада узоқ суҳбатлашишди, кетма кет сигарета бурқситишиб ўзларича эртакнамо хаёлларга берилишди.

Ўша кундан бошлаб Сергей ҳам ишга бормай қўйди. Ҳамтовоғига ишониб олаётган дурустгина маошидан ҳафсаласи пир бўлди. Энди у махсус «режа»нинг амалга ошишини кутарди. Кунига иккаласи қоронғу тушди дегандан кўчага чиқиб олишарди.

Сергей ва Геннадий ҳар доимгидек қоронғи бурчакда ўтиришганча қулай пайт пойлашарди. Бир вақт қарашсаки, узоқдан орзиқиб кутилган «ўлжа» келарди. Башанг кийинган бироз кайфи ҳам борга ўхшайди. Ҳамтовоқлар ўрниларидан қўзғалишди.

Аввалига Геннадий сигарет сўраган бўлди. Сергей бўлса, орқа томондан тўсатдан йўловчига ташланди. Икковлон роса уни дўппослашди, сўнгра унинг ҳайдовчилик гувоҳномаси, шахсий машинанинг калити,. 1200 сўм пули ва курткасини олиб зудлик билан яширинишди.

Шовқин-сурондан қўни-қўшнилар югуриб чиқишди. Йўловчининг ўрнидан туришига ёрдамлашишди ва дарҳол милиция ҳудуд нозирига хабар беришди. Тезкор гуруҳ етиб келди. Талончиларнинг алоҳида белгиларини сўраб-суриштиришди, милиция ходимларининг биринчи тахминиёқ тўғри чиқди. Орадан бир соат ҳам ўтмай Сергей ва Геннадий қўлга олинди. Уларнинг уйидан йўловчидан олиб қўйилган ашёвий далиллар топилди.

Мана, 1972 йилда туғилган ҳамтовоқлар Г.Сергей ва Н.Геннадийлар содир этган жиноятларига тўла иқрор бўлишди. Энди улар қилмишларига жазо олишлари аниқ.

Бекорчидан худо ҳам безор деб шуни айтадилар-да.

Мирзараҳим МАМАЖОНОВ,
Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси матбуот хизмати катта нозири.

«02» хабар беради

ЖИНОЯТ ЖАЗОСИЗ ҚОЛМАЙДИ

• 4 декабрь куни соат 20 дан 30 дақиқа ўтганида Миробод туманидаги «Миробод» бозорида Бишкек шаҳридан келган Х.Усан жисмоний куч ишлатиш йўли билан Ўрта Чирчиқ туманидан қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотгани келган А.Гулноранинг 2 минг 200 сўм пулини тортиб олади. Талончи кўздан ғойиб бўлишга улгуради. Бироқ шу туман ички ишлар бошқармаси ходимларининг тезкор ҳаракатлари натижасида у тез орада қўлга олинди. Ўзга шаҳардан келиб талончилик билан шуғулланган бу «меҳмон»га нисбатан жиноий жазо берилиши аниқ.

• Шу куни номаълум кишилар тумандаги Сарикўл кўчасида жойлашган 75-мактаб спорт залига кириб у ердан «Ритм» магнитофони, 180 сўм пул, 2 та шахмат тахтаси ва бошқа буюмларни ўғирлаб кетишади. Жиноят-қидирув бўлими ходимлари жиноятни очишга муваффақ бўлишди. Ўғрилар шу мактабнинг ўқувчилари А.Дима, П.Сергейлар экан.

• Муқаддам судланган В.Станислав ҳам шу тумандаги Тошлоқ кўчасидаги уйлардан бирига ўғриликка тушишга шайланганида уй эгаси уни таниб қолади. Саросимага тушмай тезда милицияга хабар беради. Ўғри эса яширинишга улгуради. Аммо барибир қўлга олинди.

• Мирзо Улуғбек тумани ИИБси ходимлари товламачилик ва фирибгарлик билан шуғулланиб юрган С.Петрни қўлга олишди. У уй бекаси М.Мастурадан 100 АҚШ долларини олиб, уни қайтаришни «эсидан» чиқариб қўйганди.

• А.Васкин ҳам шу тоифадаги кишилардан экан. У ҳам «Қорасув-2» мавзесида яшовчи Ф.Светланадан 350 АҚШ долларини мол топиб бериш мақсадида олиб кетганди. Аммо «хотираси панд берганлиги» сабаб пулни, лоақал молни ҳам топиб беришни унутган экан.

• Яккасарой тумани ИИБ ходимлари «Тоштўқимачи» ҳиссадорлик жамиятидан турли хил қинғир йўллар билан давлат мулкини ташиб кетаётган кимсаларни қўлга туширишди. Жумладан, 4 декабрь куни шу ерда ишлайдиган уч аёл — С.Шарофат, Т.Лобер, Х.Галиялар 30, 35, 21 метр газламани ташмачилик йўли билан корхонадан олиб кетаётганларида ашёвий далиллар билан ушланишди.

• Чилонзор туманидаги «Ҳосилот» қаҳвахонаси олдида кечки соат 21.00 да номаълум кимса 23-меҳрибонлик уйи тарбиячиси К.Тамаранинг ичида 600 сўм пули бор сумкасини ўғирлаб кетади. Ички ишлар ходимлари тезда ўғрини ушлашди. Буни қарангки, ўғри бегона эмас экан. У мазкур меҳрибонлик уйида қоровул бўлиб ишлайдиган Ю.Бахтиёр бўлиб чиқди.

• Чилонзор тумани ички ишлар бошқармаси навбатдаги тадбир пайтида «Тошкент» автовокзалида Тожикистон Республикасидан келган С.Леонидни текшириб кўришганида меҳмоннинг қути ўчиб кетди. Бу бежиз эмасди, албатта. С.Леониднинг ёнидан 355 грамм марихуана гиёвандлик моддаси топилди. Энди унга нисбатан қонунларимизда белгиланган жазо берилади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЧКИ ИШЛАР БОШ БОШҚАРМАСИНИНГ МАТБУОТ ГУРУҲИ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ!

ТОШКЕНТ «ОЗИҚ-ОВҚАТ» БИРЛАШМАСИ
анъанаға биноан
30 декабрь кундуз соат 12.00 да
НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТР МАЙДОНИДА
умумий овқатланиш маҳсулотларининг
КЎРГАЗМА-САВДОСИНИ ЎТКАЗАДИ

КЎРГАЗМАДА *анвойи пишириқлар, қандолат маҳсулотлари, тортлар, миллий ширинликлар, хамир, салатлар, винегрет, пиширилган гўшт, балиқ, парранда, шунингдек масалиқлар тақдим этилади.*

СИЗ ЯНГИ ЙИЛ ДАСТУРХОНИНИ БЕЗАЙДИГАН ХОҲЛАГАН НАРСАНГИЗНИ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН.

ШАҲАР КЎРГАЗМА-САВДОСИГА МАРҲАМАТ!

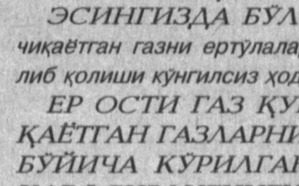

«ЎЗБЕК ДАВЛАТ ЦИРКИ» РЕСПУБЛИКА БИРЛАШМАСИ ТОШКЕНБОЙ ЭГАМБЕРДИЕВ НОМИДАГИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

(Хадра майдони)

БОЛАЛАР СИЗЛАР УЧУН!
МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ ҚИШКИ ТАЪТИЛ КУНЛАРИДА - 1995 ЙИЛ 25 ДЕКАБРЬ - 1996 ЙИЛ 14 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ

«ЦИРКДА АРЧА»

ҚАТНАШАДИЛАР:
Қорбобо, Қорқиз, эртак қаҳрамонлари, цирк санъатининг барча жанрлари вакиллари ва ўргатилган ҳайвонлар.

ТОМОШАЛАР:
23-28 декабрь кунлари соат 12.00, 14.00, 16.00 да;
30 декабрь соат 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00 да;
31 декабрь соат 10.00, 12.00, 14.00, 16.00 да;
1-7 январь кунлари соат 16.00, 18.00 да;
8-14 январь кунлари соат 10.00, 12.00, 14.00, 16.00 да бошланади.

Касса соат 10.00 дан 18.00 гача ишлайди.

Маълумот учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-89, 44-29-04.

Олдиндан чипта сотиш ташкил этилган. Чипталар нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан сотилади.

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР! АГАРДА СИЗ ЕР ОСТИ ГАЗ ҚУВУРЛАРИ, ЕРТЎЛАЛАР ЁКИ ҚУДУҚЛАРДА ГАЗ ҲИДИНИ СЕЗСАНГИЗ ЭҲТИЁТ ЧОРАЛАРИНИ КЎРИНГ:

— олов ёқманг;
— папирос чекманг;
— ёниб турган электр асбобларини ўчирманг ёки ёқманг.

Дарҳол зудлик билан ер ости газ қувурлари хизматининг 48-56-24 ёки «ТОШГАЗ» авария диспетчерлик хизматининг 04, 53-56-19, 53-56-31, 55-44-27, 55-44-29 рақамли телефонларига қўнғироқ қилинг.

ЭСИНГИЗДА БЎЛСИН! Ер ости газ қувурларидан чиқаётган газни ертўлалар, қудуқлар, уй хоналарига йиғилиб қолиши кўнгилсиз ҳодисаларга олиб келиши мумкин.

ЕР ОСТИ ГАЗ ҚУВУРЛАРИДАН СИЗИБ ЧИҚАЁТГАН ГАЗЛАРНИ ЎЗ ВАҚТИДА ТЎХТАТИШ БЎЙИЧА КЎРИЛГАН ЧОРА — БУ СИЗНИНГ ХАВФСИЗЛИГИНГИЗ КАФОЛАТИДИР.

Шу орада таъкидлаб ўтамиз, газ қудуқларида йиғилган газ, бу фақатгина портлаш ёки ёнишга эмас балки одамларнинг бўғилишига таъсир этади.

ШУ МАҚСАДДА ҚУЙИДАГИЛАР ҚАТЪИЯН ТАҚИҚЛАНАДИ:

— бегона одамларни газ қудуқларига тушириш;
— газ қудуқлари яқинида ва устида олов ёқиш;
— ёш болаларни газ қудуқлари устида ўйнашларига йўл қўйиш.

Ушбу талабларга риоя қилсангиз бўладиган кўнгилсиз ҳодисаларнинг олдини олишга ўз ҳиссангизни қўшган бўласиз.

ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ МИЖОЗЛАР ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонаси

ўз мижозларини электр энергияси ҳақини ўз вақтида (ҳар ойнинг 10 кунигача) тўлашлари лозимлигини ЭСЛАТАДИ ва ДЕКАБРЬ ойида 1995 йил учун тўлиқ ҳисоб-китоб қилишлари шартлигини таъкидлайди.

Сарфланган электр энергияси ҳақини ўз муддатида тўламаган мижозларга огоҳлантиришсиз электр энергияси

ТЎХТАТИЛАДИ.

Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонаси.

«ТОШКЕНТ ПОЧТАСИ» ДАВЛАТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ
ПОЧТАМТнинг янги банк реквизитларини МАЪЛУМ ҚИЛАДИ.
ҲИСОБ РАҚАМИ — 000428824.
МФО № 172612721 ИПТБ — «Алоқабанк».

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича~ 33-81-42

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Буюртма Г–0551 • Босмага бериш вақти 11.30. 1 2 3 4 5 6.